

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 31-22 do 31-26

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3 TELEFON 38-32, 38-33 POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 11.739 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROCNINA 45 DIN

Zemljepisni in gospodarski razlogi in ljudska volja dokazujejo, da mora Trst pripasti Jugoslaviji

Izjava zastopnika Enotnih sindikatov Julijske krajine na konferenci Sindikalne zveze pariške pokrajine

Pariz, 1. jun. Te dni je bila konferenca Sindikalne zveze pariške pokrajine, kateri je prisostvovalo nad 1500 delegatov. V imenu Enotnih sindikatov Julijske krajine je poizkušal konferenco Alessandro De-Stradi, ki je med drugim dejal: »Tovariši delavci! Prinašam vam srhke pozdrave Enotnih sindikatov Julijske krajine. V imenu 32.000 organiziranih delavcev v Trstu, ki so po večini Italijani, ter v imenu junaškega tržaškega proletariata bi vam želel povedati par besed o naših pravičnih zahtevah. Menimo, da je odločujoči čimtelj volja ljudstva. Ogronna večina tržaških Italijanov in vsi zavodni delavci hočejo združiti z Jugoslavijo. Delavci se žudijo, da gredo pri razpravljanju o tem preko volje ljudstva. Ta volja je posledica gospodarskih in zemljepisnih pogojev, rezul-

tat izkušenj, ki smo jih doživeli v ostri borbi za osvoboditev. Trst služi, kakor je vsem znano, svojemu zaledju, predvsem pa jugoslovanskim deželam. In zares je Trst, dokler je bil povezan s svojim zaledjem, napredoval, razvijal se kot trgovsko in industrijsko središče. Sedaj so ustvarjene vse možnosti za nadaljnji razvoj, ker je današnja Jugoslavija napredna država. Nasprotno je Trst, dokler je bil ločen od svojega zaledja, padal iz ene gospodarske krize v drugo. Delavci imamo pravico, da o tem govorimo, ker smo morali vseh 25 let fašistične okupacije trpeti lakoto in brezposelnost in zapuščati svojo domovino, da smo mogli zaslužiti kruh zase in za svojo družino. Kdor dela proti zemljepisnim in gospodarskim čimteljem, ne bo povzročil samo gospodarskega propa-

danja Trsta, marveč želi prav tako napraviti iz Trsta odskočišče za nova vojna izzivanja. To, da je bil Trst v posesti Italije, je eden izmed glavnih razlogov fašističnega napada. Za italijanski fašizem Trst ni bil cilj, marveč izhodišče za pripravljeni napad na Srednjo Evropo in Balkan. Italijani zelo dobro vemo, da za nas Trst ne pomeni popolnoma nič, če bi bil odrezan od svojega zaledja, zemljepisni in gospodarski čimtelji ter volja ljudstva pa dokazujejo, da mora Trst pripasti Jugoslaviji. Naglasiti moram, da tudi internacionalizacija Trsta tega problema ne rešuje. Tisti, ki daje Trst Italiji,

nudi italijanskemu imperializmu priliko za obnovitev njegovih napa-dalnih teženj. Odtod izvira želja, da bi se Trst internacionaliziral, kar bi dalo enako možnost svetovnemu imperializmu. Gospodarski in zemljepisni čimtelji, volja ljudstva in interes svetovnega miru narekujejo, da mora postati Trst del Jugoslavije kot sedma federalna republika. To vam pravim kot tržaški Italijan in izjavljam to v imenu delavcev in večine Italijanov. Prepričan sem, kakor so prepričani vsi delavci, da bo samo pravilna rešitev vprašanja Trsta pripomogla k vzpostavitvi miru v tem delu svetu in bratstva med narodi.

Uspehi in izkušnje tedna za ceste

Teden za naše ceste, ki je imel namen, pritegniti vse delovno ljudstvo mesta in vasi k prostovoljnemu delu za obnovo, je bil velika preizkušnja zrelosti našega ljudstva za najširšo množično akcijo v korist obnove naše domovine. Teden za ceste pa je bil tudi velika preizkušnja organizacijske sposobnosti naših aktivistov in funkcionarjev množičnih organizacij na terenu. Teden za ceste nam je pokazal, da se ogromna večina našega ljudstva zaveda potrebe skupnih naporov za obnovo. Z ugotovitvijo samega uspeha pa se ne smemo zadovoljiti. Naknadno moramo pretehtati vse okolnosti, ki so pripomogle k uspehu, pa tudi vzroke slabših uspehov v posameznih krajih in predelih, in sicer ne samo zaradi tega, da v bodoče preprečimo napake in odstranimo morebitne pomanjkljivosti, temveč tudi zaradi tega, da ne bi napadeno presojali zavednosti ljudstva v posameznih krajih in predelih, kjer uspeh ni bil najboljši. Temeljiti vpogled v vse okolnosti, ki so odločale o uspehu nam je nudila konferenca šefov cestnih uprav in vodij cestnih baz, ki jo je v petek sklical Direktorja cest. Po uvodnem govoru direktorja Jožeta Slapničarja, ki je navedel številna lastna opaženja na terenu, so vsi udeleženci podrobno poročali o pripravah in organizaciji dela na cestah, o poteku teh del, kakor tudi o uspehih in o pomanjkljivostih pri organizaciji in pri delu. V petni razpravi je bilo razčlenjeno marsikatero vprašanje, ugotovljene so bile pogoške in omejenjene vse okolnosti, ki jih je treba upoštevati pri preseji uspehov v posameznih krajih in področjih. Čeprav so udeleženci konference skušali ugotoviti predvsem organizacijske in druge napake ter pomanjkljivosti, meramo na podlagi podanih poročil in vseh obravnavanih okolnosti le ugotoviti, da je bil teden za obnovo cest v resnici velik uspeh, ki ga ni presojati zgolj po številu udeležencev, po količini pripravljene in razvoznega gramozja in po stotinah kilometrov očiščenih jarkov, bank in itd. Tudi za one kraje, ki so po statistiki udeležbe in izvršenih del slabše odrezali, se bistveno spremenila slika, če upoštevamo vse okolnosti, ki so odločale o uspehu, kakor na primer prizadetost kraja v vojni, pomanjkanje ljudi, živine, vozov in kamionov, važna poljska dela, oddaljenost kraja od zvezne ali federalne ceste itd. V mnogih krajih je bilo tudi odločilno, da je živina zaradi pomanjkanja krme med zimo hudo oslabela in ni sposobna za težka dela. Čeprav je bil teden za ceste namenjen obnovi zveznih federalnih in subvencioniranih cest, so vendar delali tudi na okrajnih in krajevnih cestah. Ljudstvo iz krajev, ki jih navedla statistika, da se ni udeležilo, dela je v mnogih primerih delalo na okrajnih ali krajevnih cestah. To je povsem razumljivo, kajti mnogo je krajev, ki so 8 ali 10 km oddaljeni od najbližje zvezne ali federalne ceste. Preozko pa so gledali na vprašanje obnove cest v onih krajih, kjer so se postavili na stališče, da so okrajne in krajevne ceste bolj potrebne pravila. Vse to kaže, da je ljudstvo sicer razumelo potrebo prostovoljnega dela in je celo samo dajalo pobudo za taka dela, ni pa pravilno razumelo pomena glavnih cestnih zvez za vse gospodarstvo in tudi za one kraje, ki so od teh cest bolj oddaljeni. Seveda so bili tudi kraji, ki se sploh niso odzvali. Ti kraji pa so le majhen odstotek. Iz poročil posameznih cestnih baz je razvidno, da je nerazumevanje ljudstva za prostovoljno delo na cestah v večini primerov pripisati nezadostni povezanosti aktivistov in množičnih organizacij z ljudstvom. To velja tudi za mnoge druge kraje, kjer udeležba ni bila dovolj, in za kraje, kjer so se ljudje udeležili dela iz bojazni da ne bi bilo očitkov, ali pod vtisom, da morajo priti na delo. To se je opazilo povsod tam, kjer aktivisti in funkcionarji krajevnih odborov in tehnični voditelji niso znali stvari prav prijeti in ljudstvu razložiti, kjer nimajo pravega stika z ljudstvom in kjer so od-

bori sami mlacni. V nekaterih krajih so vse opravili z okrožnicami in dopisi, niso sklicali množičnih sestankov, kjer bi ljudstvo preprečili, da je potrebno s prostovoljnim delom prispevati k obnovi. Na drugi strani pa opažamo, da je bil uspeh nadvse zadovoljiv zlasti v krajih, kjer so aktivisti in funkcionarji znali prepričati ljudstvo o potrebi prostovoljnega dela, kjer so na sestankih razložili pomen in koristi takega dela, ki ne sme spominjati na kuluk iz prejšnje Jugoslavije in nikakor ne sme biti prisilno. Povsod tam, kjer so aktivisti znali ljudstvo za stvar zavestno pridobiti, so ljudje na sestankih sami dajali pobudo. V mnogih krajih so sklenili, da bodo poleg prevzetih nalog za delo na zveznih in federalnih cestah obnavljali tudi okrajne ceste. Tako se je na pobudo samega ljudstva pridružil delu na zveznih in federalnih cestah še delo na okrajnih in krajevnih cestah, ki ni bilo predvideno v programu tedna za ceste, ki pa je končno zavladalo čez eno tretjino vsega izvršenega dela. Posamezni kraji in celo okraji so pri delu kar tekmovali med seboj. V mnogih okrajih je vzgled enega samega kraja potegnil za seboj vse okraj, kakor n. pr. v kamniškem okraju zgled Domžal. To tekmovanje med kraji je imelo za posledico naraščanje udeležbe med tednom. Za vse okraje in okrožja izkazuje statistika za drugo polovico tedna še enkrat večjo udeležbo kakor za prvo polovico. Ta okolnost potrjuje, da so krajevni odbori z množičnimi organizacijami prekasno pričeli akcije za ceste. Tam, kjer so znali funkcionarji ob pravem času in pravilno stvar zagrabiti in ljudstvu razložiti in kjer so imeli tehnični organi tesne stike z množičnimi organizacijami je bila udeležba že v začetku tedna najboljša. Kjer pa priprave niso bile zadostne, se je ljudstvo razgibalo še med tednom, čim pa je razumelo in spoznalo pomen dela na cestah, je ljudstvo samo skušalo popraviti zamudeno. Tako vidimo, da so v vseh okrajih še po končnem tednu delali na cestah. V nedeljo 19. maja, t. j. zadnji dan tedna za ceste, je bila ponekod udeležba tako velika, da številnih skupin prostovoljnih delavcev ni bilo lahko razvrstiti. Iz poročil nekaterih cestnih baz je razvidno, da bi bil uspeh tedna za ceste še mnogo boljši, če bi se delo podaljšalo za nekaj dni. Nekatera poročila tudi poudarjajo, da je čas enega tedna prekrat za pravilno in smotrno razvrstitev vseh udeležencev, zlasti, če ugodno vreme sili kmetiče k delu na polju. Če vse navedene okolnosti upoštevamo, vidimo, da ne smemo za morebitne neuspehe v posameznih krajih pavsalno dožiti vsega ljudstva, ali aktivistov na sploh. Pri samem delu se je najbolj izkazalo naše kmečko ljudstvo, ki ni samo bolj važno težkoga dela, temveč se je pri delu izkazalo disciplinirano. Tehnična organizacija dela je bila povsod dobro izvedena. V nekaterih tovarnah, kjer se delavci niso mogli udeležiti dela na cestah, so prostovoljno delali v lastnem obratu in zaslužek poklonili za obnovo cest, kar kaže veliko zavednost našega delavskega razreda. Na ta način se je oddolžilo predvsem delavstvo v onih tekstilnih obratih, kjer so pri delu potrebne mehke roke. V takih obratih bi trpela storitev in kakovost izdelkov, če bi delavstvo po izvršenem delu na cesti prišlo naslednji dan delat v tovarno z žuljavimi rokami. Prostor nam ne dopušča prikazati še podrobne uspehe posameznih krajev in skupin ter samopobudo in požrtvovalnost posameznikov in delovnih skupin. Za japonsolnitev celotne niske naj le še navedemo, da se je v nekaterih okrajih udeležilo vožen gramozov tudi nad 40% vseh vozov in da je ponekod udeležba dosegla tudi 24% vsega prebivalstva. Kolikor se da ob upoštevanju vseh okolnosti presoditi, se je najbolj izkazalo področje ljutomerske ceste baze, kjer so bile priprave najbolj izvedene in je bilo tudi delo samo najbolj organizirano.

MARŠAL TITO IN ČLANI JUGOSLOVANSKE DELEGACIJE SO SI OGLEDALI MOSKOVSKO ZNAMENITOSTI

Moskva, 1. jun. (Tass). Maršal Josip Broz Tito in člani delegacije jugoslovanske vlade, kakor tudi člani jugoslovanske trgovske delegacije, ki se sedaj mudijo v Moskvi, so preživel dnevi od svojega bivanja tako, da so si ogledali znamenitosti Moskve, tovarne, kulturne in mestne ustanove. Jugoslovanski gosti so med ostalim obiskali kombinat mesarjev »Mikojan« in sanatorij »Arhangel-skoje« v bližini Moskve. Dne 30. maja je obiskala vladna delegacija Lenina mavzolej, kjer je predsednik ministrskega sveta maršal Josip Broz Tito položil venec. Včeraj so gosti potovali po kanalu Moskva-Volga na ladji »Kla-

ra Zetkin«. Člani delegacije se navdušeno izražajo o veličastni zgradbi kanala. Zvečer je delegacija prisostvovala predstavi »Voskresenje« v moskovskem gledališču »Gorki«.

Maršal Tito praški tovarni

Praga, 1. jun. (CTK). Češkomoravska tovarna strojev v Pragi, ki nosi ime maršala Tita, je poslala pozdravno brzojavko maršalu ob njegovem rojstnem dnevu. Maršal je odgovoril: »Tovarnišnemu odboru in sindikalni organizaciji tovarne »Maršal Tito« v Pragi. — Najtopleje se zahvaljujem za pozdrave, ki so mi bili poslani za rojstni dan.

Osvobodilni svet za Trst vladi Češkoslovaške republike

Trst, 1. jun. Dopsnik TANJUG-a poroča: Mestni osvobodilni svet za Trst je poslal včeraj vladi Češkoslovaške republike naslednjo brzojavko: »Osvobodilni svet za Trst, predstavnik italijanskih in slovenskih ljudskih demokratičnih množic mesta, izraža češkoslovaški vladi in po njej vsem češkoslovaškim narodom svoje zadovoljstvo zaradi utrditve demokratičnih sil. Prepričani smo, da bodo te sile prispevale velik delež k miru in obnovi nove Evrope, ki bo prej ko mogoče izbrisala spomine preteklosti in vodila narode k novi bodočnosti.«

Prisrčen sprejem mladinske delovne brigade iz Julijske krajine v Brčkem

Manifestacija bratstva in skupnih naporov mladine vseh naših narodov

Brčko, 1. jun. Mladinski delovni brigadi »Vojko Premrl« iz Julijske krajine je bil prisrčen ob njenem prihodu v Brčko prisrčen sprejem. Od blizu in daleč so se zbrale delovne brigade mladine ter nosile številne transparente z napisi: »Naj živi bratska mladina Julijske krajine!« Mladinke so nabrale cvetja, da okrasijo novodolste tovaršice in tovaršice. Ko je prispel vlak okrog 21., so mu zadonel v kozdraz navdušeni vzkliki: »Za Tita, za Trst, za Julijsko krajino! Naj živi junaška mladina Julijske krajine. Tujega nočemo, svojega ne damo! Življenje damo, Trsta ne damo!« in podobno. Ko so mladinci in mladinke iz Julijske krajine izstopili iz vlaka in se razvrstili na peronu, jih je v imenu uprave za gradnjo mladinske proge pozdravil inž. Zarko Kapor, nato pa v imenu štaba mladinskih delovnih brigad Batrić Jovanović, ki je poudaril, da se bo enako kakor prej v borbi tudi tukaj pri gradnji proge kovalo nezlomljivo bratstvo mladine vseh naših narodov. Burno pozdravljen je nato spregovoril namestnik komandanta delovne brigade mladine Julijske krajine tov. Gorazd, ki je med drugim dejal: »Toplo se vam zahvaljujemo za vaš prisrčni in bratski sprejem. Prišli smo z veliko voljo do dela, ker se zavedamo, da s tem, ko gradimo mladinsko progo Brčko—Banovič, gradimo svojo domovino. Srečni smo in štejemo si v čast, ker se nam je še enkrat nudila prilika, da ponovno uvrstimo bratstvo med našimi narodi, kakor smo ga utrjevali med borbo na vseh bojiščih. Prišli smo, da izpolnimo obljubo, ki smo jo dali našemu dragemu maršalu Titu. Če smo znali vzdržati 25 let odpora proti mrzkemu fašizmu in štiri leta narodno osvobodilne borbe, bomo znali še enkrat dokazati vsem našim sovražnikom, da ne trpimo nobenega nasilja in nobene krivice in da hočemo živeti v Titovi Jugoslaviji. Do-

kazali bomo, da ne priznavamo umetnih črt, ki so jih tuji strokovnjaki zarisali v Parizu in s katerimi so nas hoteli ločiti od naših bratov. Mi nismo sami. Za nami bo čez mesec dni prišla druga skupina mladine ne samo iz zone B, marveč tudi iz zone A Julijske krajine. Slovenci, delavci in kmetje, slovenska mladina in italijanska protifašistična mladina Julijske krajine nestrpno čakajo, da čim prej pridejo v Jugoslavijo, da sodelujejo pri zgraditvi mladinske proge, kajti to je tudi naša proga. V Ljubljani smo se v pismu, ki smo ga poslali maršalu Titu, zavezali, da bomo ostali tako dolgo, dokler ne bo proga popolnoma dograjena.« Mladina je z nepopisnim navdušenjem sprejela to izjavo. Govoril je nato še Italijan Enco Mario, ki je poudaril, da se je protifašistična italijanska mladina skupno s slovensko mladino borila proti fašizmu in hoče zato tudi sedaj v miru sodelovati pri graditvi Jugoslavije, zavedajoč se, da je tudi njej v Jugoslaviji zagotovljena srečna bodočnost. Danes je mladinska brigada iz Julijske krajine že odšla na delo.

Primorska mladina maršalu Titu

Mladinska delovna brigada Julijske krajine »Vojko Premrl« je poslala iz Gunje maršalu Titu v Moskvo naslednjo brzojavko: »Obveščamo Te, naš dragi Tito, da smo prišli na mladinsko progo. Tu pri gradnji proge so sedaj mladinci iz vseh krajev naše drage domovine. To je odgovor Tvoje mladine vsem, ki bi nas hoteli odtrgati od FLR Jugoslavije, v kateri cvetita svoboda in pravica. Preden smo prišli za krampe, sprejmi, dragi Tito, naše navdušene in prisrčne pozdrave! Presrečni smo, ker boš to brzojavko prejel v bratski in herojski Moskvi, kjer živi veliki Stalin in Molotov, najboljša zastopnika malih narodov.

Jugoslovanski novinarji na Slovaškem

Bratislava, 1. jun. (CTK). Delegacija jugoslovanskih novinarjev, ki se je pred kratkim mudila v Pragi, je obiskala Slovaško. Dva dni se je zadržala v Košicah, kjer se je seznanila z razmerami v vzhodni Slovaški, nato pa je obiskala Banjški Bistričec kot središče slovaške ljudske wtaje.

Praga, 31. maja. Jugoslovanski novinarji, ki se mudijo na Češkoslovaškem, so 29. maja obiskali škofa Carskega v Košicah. Popoldne so prisostvovali tiskovni konferenci, ki jo je priredila slovaška brzojavna agencija (SAS). Na konferenci so jugoslovanskim novinarjem pojasnili razne probleme vzhodne Slovaške. S sestanka sta bili poslani pozdravni brzojavki maršalu Titu in predsedniku Češkoslovaške republike dr. Benešu.

Včeraj so jugoslovanski novinarji v spremstvu zastopnikov slovaških oblasti obiskali Banskó Bistrico — središče slovaške narodne wtaje, odkoder so odpotovali v Turčanski Sv. Martin.

Odlikovanje

Beograd, 31. maja. Z ukazom Prezidija Ljudske skupščine FLRJ so odlikovani: z redom Zasluge za narod I. stopnje polkovnik Kleut Peter, z redom Partizanske zvezde II. stopnje major Radoman Jakič, z redom Bratstva in enotnosti III. stopnje kapetan Anton Marčić, z redom Zasluge za narod II. stopnje 222 oficirjev, z redom Partizanske zvezde III. stopnje 31 oficirjev, z redom Za hrabrost 211 borcev, podoficirjev in oficirjev, z redom Zasluge za narod III. stopnje 1631 borcev, podoficirjev in oficirjev, s kolajno za hrabrost 146 borcev, podoficirjev in oficirjev.

VSI RUDARJI JUGOSLAVIJE SREJEMAJO NOVO TEKMOVANJE

V Trbovlje prihajajo odgovori, ki kažejo zavednost in razumevanje rudarjev za potrebe naše obnove

Slovenski rudarji so sklenili, da bodo po uspešnem zaključku prvomajskega tekmovanja začeli novo trimesečno tekmovanje. Pozvali so vse rudarje v Jugoslaviji, naj se jim pridružejo, sami pa so na nedavnem zborovanju obširno razpravljali, kako bi bilo mogoče tekmovanje organizirati tako, da bi dosegli še lepše uspehe, kakor so jih dosegli v prvomajskem tekmovanju.

Na poziv k tekmovanju sprejemajo danes že odgovore iz vseh rudnikov drugih republik. Od vseh strani prihajajo odgovori, v katerih rudarji Bosne, Srbije, Makedonije in Hrvaške sporočajo, da so poziv sprejeli in da se pridružujejo tekmovanju. Nekateri odgovori prinašajo nove tekmovalne pobude, tako da se bo obseg tekmovanja še razširil.

Iz vseh zadevnih dopisov in brzojavk, ki so doslej prišle v Zagorje in Trbovlje, govori velika zavednost in odločnost vseh naših rudarjev. Tako pišejo rudarji v Kaknju: »Sporočamo vam, da so poziv tovaršev vašega rudnika za podaljšanje tekmovanja soglasno sprejeli vsi rudarji našega rudnika. Uprava rudnika je na skupni konferenci s plenumom tukajšnje sindikalne podružnice pregledala načrt nadaljnjega tekmovanja in z njim soglasa. Plenum te konference kot rudarji rudnika pozdravljajo tovaršev rudarjev v vašem rudniku z rudarskim pozdravom. Srečno, zdravo!

»Dragi tovaršiči! Danes so prejeli od revirskega odbora senjskega rudnika v Srbiji pismo, v katerem nas obveščajo, da so prejeli poziv na tek-

movanje in da ga z navdušenjem sprejemajo. Revirski odbor senjskega rudnika je v istem mesecu poudaril, da vam bo vsak mesec poslal poročilo o odstotkih o doseženih uspehih, zahteva pa, da jim tudi vi vsak mesec pošiljate svoje rezultate. Tekmovanje so rudarji senjskega rudnika sprejeli z navdušenjem, ker hkrati tekmujejo tudi z bratskimi bolgarskimi rudarji rudnika Pernik v Bolgariji.

Rudnik v Brezi je odgovoril z brzojavko: »Delavci in nameščenci državnega rudnika Breze sprejemajo trimesečno tekmovanje, ki ga je napovedal vaš rudnik z brzojavko dne 1. maja t. l. vsem rudnikom v Jugoslaviji. S Titom v obnovo! Rudarski odbor v Kostolcu je sprejel tekmovanje z naslednjim odgovorom: »Sprejeli smo vaš poziv, da nadaljnje tekmovanje naslednje tri mesece. Vztrajno in v duhu za obnovo. Pošljite vaš tekmovalni načrt.« Tako prihajajo odgovori, ki obvezujejo naše rudarje, da izpeljejo novo tekmovanje čim bolj premišljeno in dobro organizirano, da bodo uspehi še večji kakor v prvomajskem tekmovanju. V Trbovljah in Zagorju, sreva našega rudarstva, se tega posebno zavedajo. Normo tekmovanja so si postavili zelo visoko, rudarji sami pa so sklenili, da morajo doseči še več. Enako se pripravljajo v drugih rudnikih v Sloveniji in ni dvoma, da bo imelo tudi novo tekmovanje velik uspeh, ki bo blagodejno vplival na napredek obnove v vsej naši industriji, v našem prometu in vsem gospodarstvu sploh.

Delo v dnevnem kopu »Dobrnac« v Trbovljah

S kompresorjem v premogovne plasti, ki jih bo kasneje zrušilo razstrelivo

TUJEGA NOČEMO — SVOJEGA NE DAMO!
Podprimo s prispevki v Tiskovni sklad za Primorsko in Koroško napore naših bratov, ki še niso priključeni k Jugoslaviji

Ob stoletnici prve železnice na slovenskih tleh

Danes poteče sto let, odkar je stekla prva železnica na slovenski zemlji, to je dvojnica glavna proga Gradec—Celje, kot del proge Dunaj—Trst. Če pomislimo, da je bila zgrajena prva lokomotivska železnica na svetu leta 1825, in sicer proga Stockton—Darlington v Angliji, torej le dobrih 20 let prej, je vsekakor pomembno, da je razvoj železnice segel že v prvih desetletjih do slovenskih pokrajin. Sicer se to ni zgodilo zaradi posebne naklonjenosti tedanjih avstrijskih oblasti nasproti našemu narodu, temveč le zaradi tega, ker so morali iti po slovenski zemlji, če so hoteli z železnico povezati prestolnico Dunaj z glavno lužo Trstom. Ob takem poglobljenu je umestno, če si napravimo bežen pregled o tem, kako je prišlo do gradnje te važne proge.

Ko je leta 1825. Stehenson trko glajno uspel s svojo prvo lokomotivsko progo in je s tem izpodrinil do tlej na železnica običajno konjsko vprego, se je ideja gradnje železnic na parni pogon hitro razširila po vsej Evropi in Ameriki. Ze štiri leta kasneje, namreč leta 1829, je izdelal Riepl načrt za železniško zvezo: Vzh. Galicija—Moravska—Dunaj—Bruck na L.—Varaždin—Stajerska—Ilirija—Trst, torej za železnico, ki bi zvezala Dunaj s severovzhodom in jugozapadom (Dunaj). Zaradi finančnih težav je prišla do izvršitve najprej le proga Dunaj—Bochnja, to je Severna železnica. Za jugozapadno vejo pa je dobilo veliko bančno podjetje Sina leta 1836. privilegij, da pristopi k izvedbi E. dela Rieplovega projekta od Dunaja do Trsta, to je Južne železnice.

strani pa je bilo avstrijsko plemstvo, ki je imelo tu svoje interese. Odločili so se za štajersko varianto, za katero se je posebno zavzemal nadvojvoda Johann, ki je dal vso progo trahirati s pionirskimi oddeki. Od treh glavnih variant, ki so prišle v poštev za nadaljevanje proge od Dunajskega Novega mesta, je bilo leta 1842. zbranih že toliko podatkov, da so se odločili za sedanjo smerinsko traso, vendar so gradnjo smerinskega dela odložili za poznejši čas, ker še niso bili edini, kako bi ga obvladali. Sklenili so takoj začeti s poročevanjem proge od Mürtzschlaga do Ljubljane. Leta 1843. so začeli graditi Progo do Gradca, ki so jo odprli 21. oktobra 1844.

Za nadaljevanje naslednje etape Gradec—Celje sta bili dve alternativni: prva od Gradca preko Maribora in druga daljša, bližja ogrski meji, skozi Ptuj do Poljčan, od koder bi bila skupna trasa do Celja. Pri drugi varianti so se ozirali na interese Ogrske. Upoštevajoč okolnost, da je šel skoraj ves promet Ogrske s sosednjimi pokrajinami po vodotokih, so se končno odločili za prvo, krajšo varianto skozi Maribor.

Trasa je bila speljana od Gradca po dolini Mure, je prešla s predorom pri St. Ilju v dolino Pesnice, ki jo je prečkala z viaduktom s 46 oboki, nato s kratkim predorom preko vododelnice v dolino Drave, ki jo proga premosti v Mariboru. Od tu dalje so traso speljali preko Poljčan iz območja Drave preko vododelnice med Dravo in Savo v dolino Voglajne do Celja. V avgustu 1843 so začeli z gradbenimi deli pod vrhovnim nad-

Pesem od železne ceste.

(Andrejčik in Barbika.)

A. Blizu se železna cesta,
Njé se, ljubca! veselim;
Iz Ljubljane v druge mésta,
Kakor tičik poletim.

B. Ak je blizu tista cesta,
Móraš vzét' me, ljubčik mój!
De poglédat ptije mésta
Bóm peljala se z tebjó.

A. Sam se po železni cesti
Vózil bóm od nás do nás;
Drugo ljúbco v vsakim mésti
Imel bóm za krátek-čas.

B. Ceste tibi ne zapéram,
Ne na Dúnaj, v Grádec, v Terst;
Al ti méne pústi zméram,
Pét' mam bóljših na vsak perst.

A. Vé Kranjice sté kosáte,
So prijazne Stájerke;
Terst dekléta 'ma bogáte,
Dúnaj zá' oblécene.

B. Smo poštene me Kranjice,
Vsak slepárcik ni za nás;
Me pa hócmo bit' ženice,
Ljubce ne za krátek-čas.

A. Vé si pa žel'te mózičke,
Ki ne stópte 'z vojence,
Védno vpréžene oslíčke,
Dolgočasne révcíke.

B. Tébe sljá pa h krótkim tícám
Vléče, búzakljunski kós;
Véter dal bóš dvajsetícám
Percapljal nazáj bóš bóš.

A. Jez popéljem se kje v Bérno *)
Snúbit Júdnje kérsene;
Tam peržénil z žéno čérno
Bóm zlatá na mérníke.

B. Jez pa iz domačih stárcov
Si móžá zvolila bóm;
Imel bó, ko péška, dnárcov,
Méne várval bó in dóm.

A. Žéne jez ne bóm zapéral,
Bál ne bóm se zá-njó nič;
Njé obrestí bóm póberal,
Zível brez skerbi, ko tič.

B. Jez pa hláče bóm nosila,
Gospodár bóm čez móšnjó;
Bóm vabila na kosila
Kógár méni bó ljúbó.

A. Vári! céli dan bo gódel;
Vso nóč kásljal stari móž;
Bó te še od híse spódel,
Ak mu stréglá prav no bóž.

B. Judnja je ko satan svíta,
Kadar bóš z njo zavozlán,
Pervošila skoropita
Kómej ti bo sók neslán.

A. Tórej bódi méni zvésta,
Saj te ljúbim le samó;
Kje je še železna cesta!
Kój mi v zákon dáj rokó.

B. Tébi jez ne bóm nezvésta,
Ali ti si tičik zrel;
Ak železna pride césta,
Vári, de ne bóš mi všél.

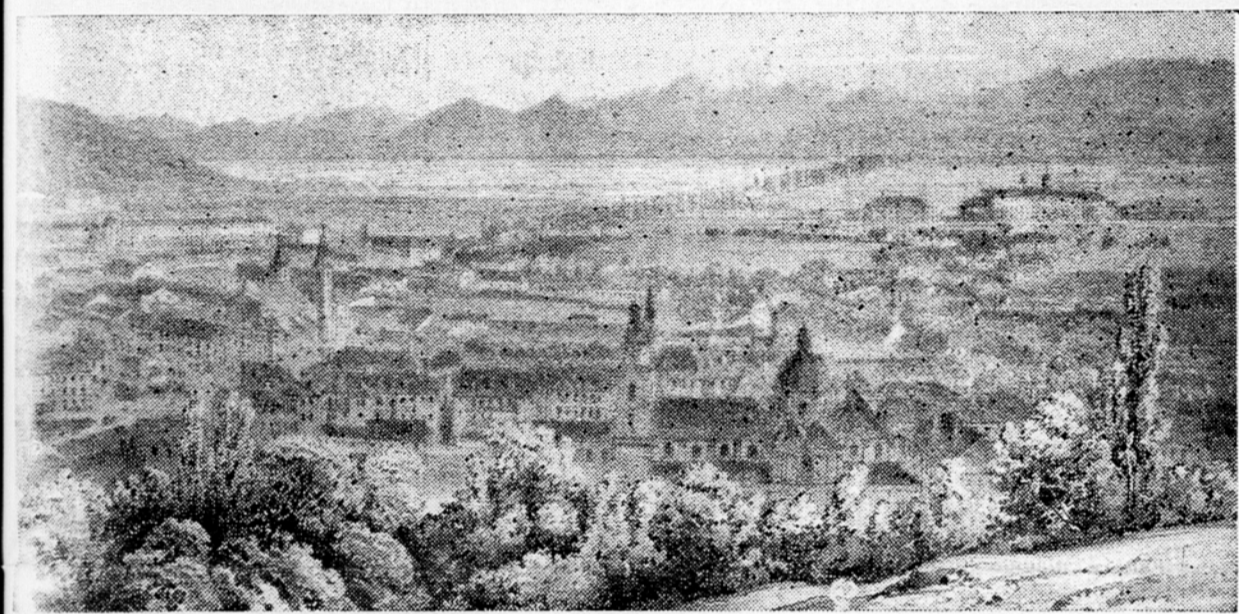
A. Po nji péljaj te ženico
Bóm na Dúnaj, v Grádec, v Terst;
Zvésto kázat jim Kranjico,
Ak ne bó napóti — kerst.

B. Ak kaj táca se naprávi,
Bóš počákal, ljubčik mój!
Vselej móž nar'mánj zaprávi,
Ak ženico ma sebjó.

Dr. Prešeren.

*) Brunn, poglavito Mursko mesto, kamor železna cesta pelja, in kjer veliko bogatih Judov prebiva.

Pesem od železne ceste. (Andrejčik in Barbika) je Prešeren sestavil spomladi 1845. leta ob takratnem pričakovanju, da bo stekla po slovenskem ozemlju skozi Ljubljano železnica, »železna kača«. Ta d' vospev ima svojo veselo in globljo stran. Dekle, ki nastopa v pesmi kot »Barbika« je dobilo ob svojem času za vezilo od pesnika rokopis v malce spremenjeni, vendar precej hudomušni obliki, nekako tako, kakor jezikava »Cilka iz Kranja«. Prešernova dvoumna hudomušnost o Barbiki se je pozneje sprevrgla v bridko resnico in je deklica res vzela za moža »pobeljenega« starca. — Pesnitev je izšla 16. aprila 1845 v III. letniku Kmetijskih in rokodelskih novic na 61. strani. Je to obenem Prešernova prva objava v gajici, ki jo je tedaj pesnik sprejel in s tem priznal. Podpisal jo je prvič v obliki »Prešerin« poleg izjeme »Ob Kérstu« leta 1836. Naš posnetek je podan v malce povečanem črtnem faksimilu po spodnji polovici izvirnega naslovnega lista »Novice« — E. J.

Pomanjšani posnetek Prešernove Ljubljane po izvorni litografiji Sandmanna (tisk J. Rauha) v avto-tipiji (mrežicnem klišeu). Sandmann je zelo nazorno, dobro in grafično pravilno narisal naše tedanje mestce. V ozadju na desni strani je narisano poslopje današnjega kolodvora z vsemi prizidki, ki se do danes prav za prav ni nič kaj spremenilo. Malce od glavnega poslopja navzdol vidimo skupino hišic Blatne vasi, današnje Kolodvorske ulice. Kjer je danes težišče Miklošičeve ceste, so bili takrat prostori travniki in vrtovi. Na skrajni levisi je jasno vrisano poslopje takratnega Količaja. Od tu preko sredine risbe je bila tedaj vrsta topolov proti Posavju, današnja Dunajska — Tyrševa cesta. Med topoli zdi mala cerkva in nekdanje pokopališče Sv. Krištofa. — Risar je okusno posnel tedanje malomeščansko naselje z vnožja grajskega hriba in nam podal jedro poslopij in ulic, kjer se je razvijalo veselo življenje, ki nam ga opisuje v svojem zgodovinskem romanu »Izza Kongresa« pokojni pisatelj dr. Ivan Tavčar. — E. J.

zorstvom Ghege. Ko je bil zgrajen most preko Drave v Mariboru, so napravili 18. maja 1846 prvo poskusno vožnjo do Celja in 2. junija je bila proga slovesno odprta in izročena javnemu prometu.

Tako obhajamo danes stoletnico prve železnice na slovenskem in s tem tudi na vsem jugoslovanskem ozemlju. Kakor je iz povedanega razvidno, smo prišli do te železnice le zaradi tega, ker je naše ozemlje prehodno in gredo preko njega vse transportne zveze med gornjim Jadranom in Srednjo Evropo, in pa zaradi tega, ker segajo obronki Alp med Dunajem in Trstom precej daleč proti vzhodu. Za tedanje čase je bilo prekorčenje Alp velika ovira. Zato je bila že trasa preko Semmeringova prava senzacija za ves tehnični svet in si je Ghega s tem pridobil nemalotirno slavo.

Razumljivo je, da je bilo v času določevanja in izbiranja tras mnogo zanimanja in debata. Ogromna večina se je zavzemala za čimprejšnjo zgraditev železniške zveze, zlasti trgovina, vojska itd., bilo pa je tudi mnogo ugovorov in zabavljanja. Gostničarji, vozniki, kočijaši, kovači in kmetje ob glavnih cestah so se najbolj upirali, češ da bodo uničeni. Ti ugovori so deloma umljivi, kajti velik promet med edino luko Trstom in obširnimi zaledjem monašije se je vs-

šil tedaj le po cesti, pri čemer je imelo svoj zaslužek veliko število prevoznih podjetij in voznikov. Gospodarsko je uspelo vse občestvo območje. O tem nem še danes pričajo razna velika poslopja vzdolž državne ceste, velike gostilne s prenočitvenimi in obsežnimi gospodarskimi poslopiji. Ko je stekla železnica, je vse to izgubilo svoj pomen. Prizadeži so morali trajno preusmeriti način svojega preživljanja.

Pomen te železnice za naše ozemlje moramo danes oceniti s treh vidikov. Kot prevozno sredstvo je bila ta dvojnica glavna proga tudi za naše kraje ogromnega pomena. Kaj več o tem govorniki bi bilo preobširno in tudi odveč, saj danes vsakdo ve, kaj pomeni železnica za državo in pokrajino, po katerih je izpeljana. Tem laže pa si vsak lahko predstavlja, kaj je to pomenilo še v prejšnjih časih, ko je bil ves promet navezan le na počasna vprežna cestna vozila.

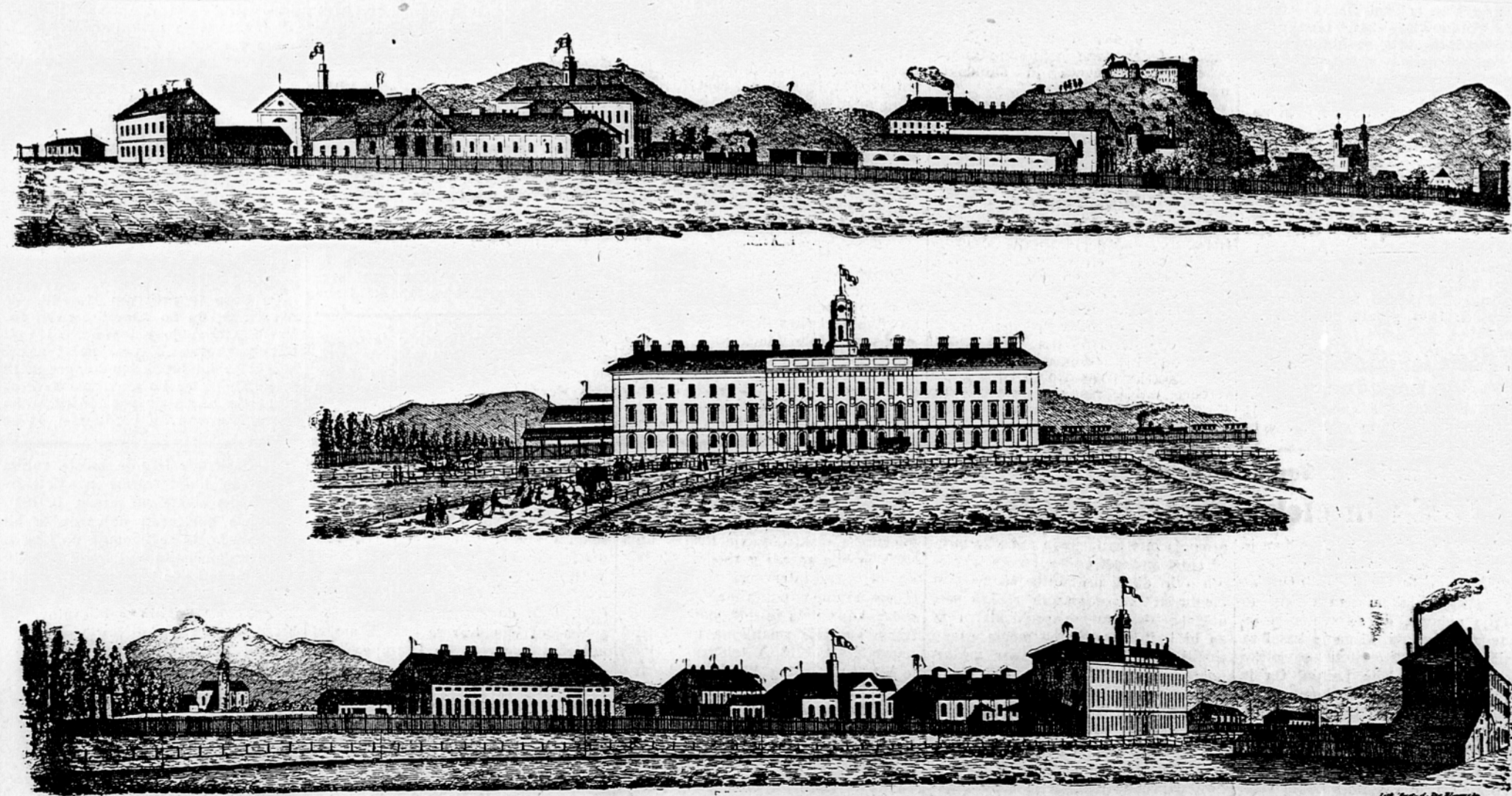
V narodnostnem pogledu je bila Južna železnica stebel nemštva, sredstvo za ekspanzijo germanstva. Proti jugu v naše pokrajine in sredstvo za okrepitev nemških manjšin v posameznih krajih. V vseh večjih krajih so nastali nemški krogi. Nemška nacionalna bojna društva, kakor Südmark in Schulvereine, sta našla v Južni železnici močno oporo. Dolgo je trajalo, preden je železnica odprla

vrata tudi slovenskemu uročinstvu. — Višja mesta pa so zavzemala le Nemci.

V tehničnem pogledu pa se ob stoletnici prve železnice na jugoslovanskih tleh zavedamo, da je bila gradnja te železnice veliko tehnično delo, izvršeno v težkih okoliščinah, ki so zahtevale gradnjo pomembnih in težavnih objektov. Tehnična izvedba celotne proge je vzbudila pozornost v vsej Evropi in je dala izpodbudo za gradnjo nadaljnjih prog v goratih predelih (Brenner itd.). Zato se ob tej priliki spominjamo tudi vrhovnega vodje vse gradnje, glavnega Ghege, ki je s svojo vztrajnostjo in odločnostjo, s svojim znanjem in razumom odločil in vodil pogosto kljub vsestranskemu odporu in ugovorom javnosti in tehnikov.

Ing. Hrovat, univerzitetni profesor.

Ob stoletnici prve železnice na slovenskih tleh gradi mladina Jugoslavije svojo mladinsko progo zavedajoč se, da bo na ta način najbolj pripomogla k obnovi domovine. Z zgraditvijo proge Brčko—Banoviči, se bo proizvodnja premoega v banoviškem bazenu lahko desetkratno povečala.

Pogled na ljubljanski kolodvor leta 1849. z Dunajske ceste, kjer stoji porušeno poslopje nekdanje tovarne Tönnies. V ozadju glavnega poslopja s stolpičem in zastavo Golovško hribovje. Na desni Grad. Ob vnožju stolnica in franciskanska cerkev.

Pročelje Glavnega kolodvora v Ljubljani l. 1849. in vhod v današnje Kolodvorsko ulico. Glavno poslopje, lopa in stavbe zadaj so do danes skoraj neizpremenjene. V romanskem slogu zidani stolpič na glavnem poslopiju se je ob potresu porušil.

Kolodvorska poslopja z južne smeri od Dunajske ceste, kjer so še danes nezazidane parcele. Na desni strani je poslopje tovarne (predilnice), ki jo je potres porušil in so jo nato odstranili. Prav v levem zgornjem delu risbe je urisana cerkva Sv. Krištofa. Vse tri po dobe je narisal v perspektivi in potezah Wolfskrone. Naša objava je v znatno pomanjšani posnetku črtnega faksimila po litografskem listu, ki ga je natisnila tiskarna »Jos. Blasnik«. — Vse tri podobe so s tiskane na zadnji strani zgornje polovice večjega lista, tedanjega voznega reda in cenika voženj, izdanega na Dunaju 1. septembra 1849. leta. — Vse tri objave: Prešernova pesem, Stara Ljubljana in Poslopja glavnega kolodvora so izvršene po izvorniku iz državne muzejske zbirke. — E. J.

Gromiko o nezdravih pojavih v organizaciji Združenih narodov

Sovjetski delegat pri Združenih narodih na manifestacijskem zborovanju sovjetsko-ameriškega narodnostnega sveta

New York, 31. maja. (Tass). 30 tisoč ljudi je v nabito polni dvorani v Madison Square Gardenu manifestiralo za prijateljstvo med ZDA in ZSSR in navdušeno pozdravljalo sovjetske novinarje Ilijo Ehrenburga, Konstantina Simonova in generala Galaktionova, ki se poslavljajo po svojem obisku v Ameriki. Predstavniki številnih ameriških oblasti so govorili ali pa poslali pismene pozdrave na zborovanje, ki ga je organiziral narodni svet sovjetsko-ameriškega prijateljstva.

Bivši ameriški veleposlanik v ZSSR Joseph Davies je opozorjal, da vodi tekmovalno in atomskem oboroževanju k novi vojni, složno sodelovanje med ZDA in ZSSR v polni enakopravnosti pa lahko zagotovi resničen mir.

Sovjetski novinarji so izražali prijateljstvo sovjetskega ljudstva do ameriškega ljudstva. Ehrenburg je vsa dvorana stoji pozdravljala, ko je zaključil svoj govor z besedami: »Spominjam se, kako je v najprejšnjih dneh leta 1942. nekaj artilerijski poročnik na fronti dal povelje: »Za našo domovino, za Jugoslavijo, za Pariz, za Ameriko, za svobodo — ogenj!« Sedaj so topovi utihnili, toda borba za človeštvo se nadaljuje in jaz vam kličem: »Za našo in vašo svobodo, za naše in vaše otroke, za človeka in svobodo — ogenj na fašizem!«

Kot zadnji govornik je nastopil Andrej Gromiko, sovjetski delegat pri ZN. Gromiko je govoril o raznih nevarnih tendencah, ki se kažejo v ZN, in izjavil, da je ta organizacija sedaj v nevarnosti, da zaide na staro pot Društva narodov.

»Politika nadvlade nekaterih dežel v ZN ne bo prinesla ničesar dobrega organizaciji, katere načela in cilji so nasprotni takim politikam,« je izjavil Gromiko. Velike množice v ZDA žele krepiti vezi prijateljstva in medsebojnega razumevanja z ZSSR.

Bodočnost človeštva je odvisna od načina, po katerem bodo ZN, zlasti pa dežele, ki so nosile glavno breme vojne, uporabljali temelje nedavno pridobljenega miru. Gromiko je pozval svobodoljubne narode k borbi proti poskusom saboterjev miru in hujskačev na novo vojno, ki hočejo sejati neslogo v vrstah Združenih narodov.

Vojni hujskači nadaljujejo s svojim sramotnim delom, ne da bi navedli na potrebni odpor. Velika večina narodov sveta pa sovraži te izzičevce, kajti povsod vlada želja po trajnem miru, ki ga morajo vzpostaviti ZDA, Velika Britanija in ZSSR s pomočjo vseh miroljubnih narodov.

Nezdravi znaki v ZN

Čeprav je bila organizacija ZN ustanovljena šele pred kratkim, se že kažejo razni nezdravi znaki. Nekateri poskušajo razlagati pojavljanje teh znakov z dejstvom, da so ZN mlada organizacija in da ji manjka izkušnje. Toda nasprotno zatrjevanje ni bilo pravilnejše.

Dejstvo, da je organizacija mlada, in zgrajena na novih političnih temeljih, ki se zelo razlikujejo od onih, ki so dajali obeležje bivšim organizacijam za vzdrževanje miru, bi moralo osvoboditi novo organizacijo napak in boleznih Društva narodov. Ustanovitelji ZN, med njimi Stalin in Roosevelt, so hoteli ustvariti organizacijo, v kateri bi bila nadvlada ene same dežele ali majhne skupine dežel nad ostalinimi nemogoča. ZN morajo temeljiti na načelu enakosti vseh članov in spoštovanju suverenih pravic držav ustanoviteljic.

Dogodki v ZN po ustanovitvi so dokazali, da v tej organizaciji ni vse najbolje. Že od začetka so nekatere dežele težile po vodilni vlogi v organizaciji na škodo miru in varnosti in te težnje se čutijo posebej močno v Varnostnem svetu. Ali bodo ZN lahko izpolnili svojo nalogo, če taki pojavi ne bodo izginili?

Politika nadvlade je napačna

Politika nadvlade ene dežele je nasprotna načelom in ciljem ZN in

jim ne bo prinesla ničesar dobrega, kajti taka politika lahko povzroči organizaciji nepopravljivo škodo, s tem pa končno enako škodo stvari ohranitve miru in varnosti. Ugled in avtoriteta ZN in predvsem Varnostnega sveta bi bila močno izpodkopana.

Glavna naloga Varnostnega sveta je, zagotoviti mirno ureditev vsch nesoglasij v mednarodnem življenju ter olajšati prijateljske in sosedske odnose med narodi. Poskusi uporabljati organizacijo kot orodje v rokah ene dežele ali majhne skupine dežel, bodo imeli nezaželjene in negativne posledice.

Težnje zlorabljanja ZN kot orodja nekaterih dežel velike države ne morejo zakrkniti z interesi majhnih narodov. Naivno bi bilo, če bi menili, da se te težnje odkrito prikazujejo. Tudi pred vojno so najbolj umazane akcije nekaterih evropskih državnikov hinavsko zavijali v obliko slavnostnih izjav o enakopravnosti in zaščiti interesov majhnih narodov.

Danes izjavljajo v ZN nekateri zelo glasno, da ščitijo interese majhnih narodov, toda na njih dejansko zaščitijo nikakor ne mislijo. Pred vojno so nekateri verjeli, da ščitijo interese majhnih narodov »Chamberlain and Co.«, toda vsi ti govori so bili prazne besede, ki so sejele samo zmedo v javnem mnenju.

Trenutno označuje nekatere orga-

gane ZN dejstvo, da govore o zaščiti interesov malih narodov predvsem predstavniki dežel, ki so te interese v preteklosti najbolj prezirali. Stotine milijonov prebivalcev nesvobodnih dežel in omejenih pravic in živijo v prilikah, ki niso vredne človeškega dostojanstva. Toda to dejstvo previdno zamoled, in smatrajo tak položaj celo za normalen, češ, da so pravice teh ljudi omejene na ponižno in služabniško sprejemanje sedanjih pravic samo zato, ker obstoje te prilike že nekaj stoletij.

Za neodvisnost malih narodov

Nekateri mislijo tudi, da je mogoče kupiti pravice malih narodov za velike vsote denarja. Združeni narodi morejo braniti interese neodvisnosti teh dežel samo s stalno borbo proti vojnim hujskačem in ostankom fašizma na svetu. Resnični zagovorniki malih narodov so oni, ki se bore za mir in varnost, in ne oni, ki se poigravajo z visoko donečimi besedami.

Kot v preteklosti, bo sovjetsko ljudstvo pod Stalinovim vodstvom v prvih vrstah borec za mir in varnost. Vsi resnični zagovorniki miru bodo našli vedno prave prijatelje v sovjetskem ljudstvu. Dobri odnosi med ZDA in ZSSR so odločilni faktor za bodočo usodo sveta.

Bolgarsko-jugoslovansko bratstvo ima trdne temelje

Sofija, 31. maja. »Otečestveni Front« prinaša z naslovom »Bolgarsko-jugoslovansko bratstvo ima trdne temelje« članek, v katerem je med drugim rečeno, da se je že v letih borbe za osvoboditev izpod hitlerjevskega okupatorja pričelo razvijati med Bolgarijo in Jugoslavijo iskreno razumevanje.

List navaja besede, ki jih je izrekel maršal Tito bolgarskim oficirjem in vojakom pri paradi prve bolgarske armade v Beogradu, narkar piše:

»Bratsko razumevanje med našimi narodi, ki je postavljeno na tako trdne temelje, se vedno bolj razvija in utrjuje. Ob obnovljanju ruševin, ki jih je zapustil okupator v obeh državah, in ob utrjevanju svojih demokratičnih režimov nudita domovinsko-frontovska Bolgarija in nova Jugoslavija realne dokaze, da so enkrat za vselej odstranjene vse sovražnosti in da nimata nobenih želja, da bi se spet porodila temna preteklost bratomornih vojn.«

List nato ugotavlja prizadevanje reakcionarnih opozicionarjev, da bi ponovno razveljali sovinsitvene spore iz preteklosti. Vzdihujejo po vrnitvi Makedonije in zapadnih pokrajin, ne da bi se pri tem sramovali, da istočasno govorijo o bratski Jugoslaviji.

»Bolgarski narod« — nadaljuje list — »dobro ve, komu služi naši opozicionarji, in se ne bo ujel na ta najnovjši trnek. Dobro ve, da je demokratični narod, ki je dobil polno svobodo in neodvisnost, z zavahanimi rokavi pričel graditi svojo bodočnost v okviru nove Jugoslovanske federativne republike in da prezira »jakincov« in damaskincev.«

List poudarja, da ima postavljanje teh vprašanj namen, da ustvari mednarodne težave za obe državi.

Zasedanje Sobranja podaljšano

Sofija, 30. maja. Včeraj popoldne je Narodno sobranje soglasno sprejelo predlog ministrskega predsednika Kimona Georgijeva, da naj se izredno zasedanje Narodnega sobranja nadaljuje do 31. junija.

Včeraj se je vrnil v Sofijo predsednik Narodnega sobranja Vasil Kolarov, ki je vodil bolgarsko delegacijo na zasedanju ineparlamentarne konference v Kodanju. Na povratku iz Kodanja se je Kolarov ustavil v Parizu, kjer je zastopal bolgarske interese.

prometa in v razširjenju radijske mreže videl možnost odprave vseh tehničnih ovir, da bi pridobile znanosti in umetnosti iz posameznih redkih sredstev koristile vsenu prebivalstvu in da bi kulturne dobrine mogle enako služiti tako vaštanom kakor meščanom. Že konec 19. stoletja se je Lenin zanimal za uvedbo električnih plugarov v kmetijstvu in podčrtal ogromen prihranek, ki bi ga dosegli pri takšni uporabi. On je bolje kakor kdor koli drug doumel neobhodno povezanost napredne tehnike in elektrifikacije ter ogromno ulogo, ki jo ima električna energija v razvoju proizvodjalnih sil.

Leta 1918. je Lenin kot vodja sovjetske vlade v osnovnih črtah izdelal načrt za znanstveno tehnična dela Akademije znanosti. V njem je med drugim napisal: »Trebaja posvetiti posebno pozornost elektrifikaciji industrije in prometa ter uporabi električne energije v kmetijstvu. Trebaja izkoristiti slabše vrste goriva za proizvodnjo električne energije z naj-

manjšimi izdatki pri kopanju in prevozu.«

Sovjetski energetiki nikdar ne bodo pozabili zaslug Vladimirja Lenina kot iniciatorja elektrifikacije Rusije. Leta 1920. je bila zaradi gospodarskih težav in ker so intervencionisti razdeljali posamezne pokrajine Sovjetske zveze, kapaciteta železnih majhne električne energije zmanjšana na tretjino kapacitete l. 1913. V tem težkih dneh je bila na predlog Vladimirja Lenina 21. februarja 1920. ustanovljena Državna komisija za elektrifikacijo Rusije. V njo je bilo poklicanih nad 200 strokovnjakov iz različnih panog gospodarstva in znanosti. Za predsednika komisije je bil imenovan slaviti ruski strokovnjak za energetiko današnji akademik Gleb Kržižanovski. Pri delu komisije so sodelovali I. Aleksandrov, G. Grafitko, K. Krug, L. Sate-len in drugi. Prvič v svetovni zgodovini je bil sestavljen načrt za izgradnjo enotne energetične mreže za celo državo, ki je vse panoge proizvodnje postavil na industrijsko tehnično osnovno. Vladimir Lenin in Josip Stalin sta bila pobornika tega načrta. Kot gospodarski program je načrt GOELRO potrdil vseruski kongres sovj-

etizma. Naslednje leto je začela velika vzhovska hidrocentrala napajati leningrajsko električno mrežo. L. 1932. je začela obratovati dnjepravoska hidrocentrala, ki se imenuje po Leninu in je najmočnejša v Evropi. Konec druge petletke je obratovalo v Sovjetski zvezi 38 hidrocentral s skupno kapaciteto 1,3 milijona kilovatov, 16 hidrocentral z zmogljivostjo nad milijon in pol kilovatov pa je bilo v gradnji.

Nemški osvobodilci so energetiki Sovjetske zveze naredili ogromno škodo. Spustili so v zrak, požgali in porušili 61 velikih in mnogo manjših električnih central, toda že konec l. 1945. je bilo 9 desetih v vojni od hitlerjevskih barbarov poškodovanih central popolnoma ali delno popravljivih. Poleg tega so bile med vojni v vzhodnih pokrajinah ustanovljene močne nove centrale. Kakor prej, tudi zdaj gradijo majhne hidrocentralne za kolhoze. Sovjetski energetiki so v pietnem spominu na Vladimirja Lenina dosegli, da za 25-letnico GOELRO gore »liceve svetilke« v tisočih sovjetskih vasi. Samo v dveh stalinških petletkah se je zmogljivost električne energije v Sovjetski zvezi povečala za 4

in polkrat, količnik elektrifikacije pa od 30 na 85 odstotkov.

Boris Vedenjev, akademik in Stalinov nagradjenec

Rojstna hiša kozaškega pesnika — muzej

V zvezi s 100 letnico dneva rojstva Džambule so odprli v hiši, v kateri je zadnja leta živel veliki kozaški ljudski pesnik, muzej. V hiši so posamezni oddelki, v katerih so prikazana posamezna obdobja pesnikovega življenja in njegovega dela: življenje Džambule pred revolucijo, njegovo življenje kot pesnik kot veliki ljudski pevec, kot poslanec Vrhovnega sovjeta Kazaske SSR in njegove pesmi o sovjetski domovini.

V muzeju so razstavljene dokumentarne fotografije, besedila pesmi, prevodi in literatura o pesniku v vseh jezikih sveta. Več kakor 20 slikarjev dela slike za muzej. Iz vseh krajev Kazaske SSR prihaja material o Džambuli.

Položaj v Palestini ograža mir na Blžnjem vzhodu

Moskva, 31. maja. (Tass). Urednik »Izvestije« komentira dogodke v Palestini in piše, da vlada tam tako napet položaj, da resno ogroža mir na Blžnjem Vzhodu. Arabski in židovski krogi pravijo, da je bila komisija, ki je bila sestavljena na pobudo britanske vlade, brez vsakih zakonskih ali moralnih pravic, da bi mogla staviti kakršne koli predlog v zvezi s problemom Palestine. Ta komisija je privatno delo vlad Velike Britanije in Združenih držav Amerike in pada zaradi tega odovornost za dogodke na Blžnjem Vzhodu, posebno pa v Palestini, na tri dve vladi. V sestavi angloameriške komisije vidijo arabski časopisi težnjo Anglije, da zvali odgovornost za dogodke v Palestini na Združene države Amerike. Britanski krogi izjavljajo, da grede njihova prizadevanja samo za tem, da se ohrani prijateljstvo z Arabci in se delajo, kakor da niso zainteresirani glede naknadne emigracije židov v Palestino, ampak da so bili pripravljeni, sestaviti to komisijo pod pritiskom Združenih držav Amerike.

Arabsko časopisje piše, da Angliji namenoma izključuje svaštvo med Arabci in Židi, da bi tako dokazali potrebo britanskega mandata nad Palestino in navzočnosti britanskih oboroženih sil, ki naj bi vzdrževale red v tej deželi. Palestina je ogromna strateška pomena za Anglijo, posebno pa danes, po pogajanjih s Transjordanijo, ki bo služila kot britanski oporišče na Blžnjem Vzhodu. Tako bo britanski imperij lahko zagotovil zaščito Sueskega prekopa v primeru, da bodo britanske čete morale evakuirati Egipt. Pristanišče Palestine Haifa, se je spremenilo zaradi navtovoja Kirkon-Haifa v najvažnejšo bazo za preskrbo s gorivom. Številna britanska letališča v Palestini zagotavljajo angleško nadvlado v zraku nad vsem Blžnjim Vzhodom. Palestina pa je že sama na sebi zelo važna točka na zračni poti v Indijo. Anglija razpolaga danes z zelo važnim vojaškim oporiščem v Palestini in Transjordanijo, ki se sedaj spreminjata v ogromna britanska vojaška taborišča, tako da lahko kontrolira tudi druge države arabskega vzhoda.

Četrta točka poročila te komisije, ki predlaga podaljšanje britanskega mandata, dokler ne bodo izginile sovražnosti med Arabci in Židi — nudi Angliji priliko, da spletkari med Židi in Arabci ter ohrani svoje položaje za nedolocene čase. Iz tega razloga je odlaganje rešitve palestinskega vprašanja predvsem v soglasju z interesi britanske vlade.

Atleee je izjavil, da bo v kratkem posvetovanje z ZDA v zvezi z izsledki omenjene komisije. Angleško časopisje je mnenja, da bo težko izpolniti nasvete, ki jih je dala, če ZDA ne bodo sodelovale z Veliko Britanijo, posebno pa, ako ne bodo poslale svojih čet v Palestino, da bi s skupnimi silami razorožile oddelke oboroženih židov in Arabcev. Nasproti vsemu temu se v angleškem časopisju pojavljajo glasovi, ki opozarjajo, da naj se Združene države Amerike ne vmešavajo v notranje zadeve Palestine, dokler je položaj tako napet, in naj ne sodelujejo pri razoroževanju arabskih in židovskih oddelkov. Treba se je ozirati na dejstvo, da ZDA želijo utrčiti svoje položaje na Blžnjem Vzhodu. Amerika si je že pridobila trdne pozicije v Saudski Arabiji in Libanonu in nadaljuje pogajanja z Armenijo. ZDA pripisujejo Palestini posebno važnost z ozirom na njihov načrt za ekonomsko in politično prodiranje v arabske države.

Nalog iranske vlade Huseinu Aliju

Washington, 31. maja. Agencija France Presse poroča, da je eden izmed zastopnikov iranskega veleposlanstva v Washingtonu potrdil, da je dobil Husein Ala iz Teherana nalog, ki mu prepoveduje, da bi se udeleževal debat v Varnostnem svetu, intervenciral kot zastopnik Irana znatno manjšino. Poslanec je pozval svoje tovaršice, da naj bodo pozorni, kadar čitajo poročila opozicije iz Sofije. Izjavil je, da se ni nikoli načel na tako zavijanje rešnice, kakršnega se poslužuje bolgarska opozicija.

Egiptska narodna stranka za popolno neodvisnost

Kairo, 31. maja. Včeraj se je sestala nacionalna stranka pod predsedstvom Hapjis Ramadan paše. Po sestanku so izdali poročilo, v katerem izjavljajo, da angloegiptska pogajanja ne pomenijo poti, po kateri naj bi šel Egipt za dosego popolne neodvisnosti in da je predvsem potrebna evakuacija angleških čet. Stranka poziva na borbo in izjavlja, da se postavlja na čelo gibanja.

Anglija in egiptska industrija

Kairo, 30. maja. (Tass). Komentirajoč poročilo britanskega trgovskega odposlanca, ki je obiskal Egipt v letu 1945., piše »Al Balag«: »V svojem poročilu skuša odposlanstvo omejiti našo svobodo pri gojitvi bombaža, pri določanju njegove cene in kontroli nad tržiščem. Odposlanstvo se je negativno izrazilo glede razvoja egiptске industrije, ki jo poizkuša omejevati. Nadalje priporoča, naj se uporabljajo angleški strokovnjaki v egiptski industriji in poziva britansko industrijo, naj nudi egiptski industriji material in strokovnjake.«

Na podlagi tega želi Velika Britanija vzpostaviti svojo kontrolo nad egiptsko industrijo. Egipt hoče spremeniti v fašizem, ki bi ji pošiljala najboljše proizvode po najnižji ceni.

KP Francije za zvišanje mezd

Pariz, 31. maja. Politični biro Komunistične partije Francije je v soglasju z Generalno konfederacijo dela podprl zahtevo delavcev za zvišanje mezd. Politični biro je poleg tega izdal odlok, da podpira »Saf« upravičene zahteve uradnikov.

Kongres KP Belgije

Bruselj, 31. maja. V navzočnosti 500 delegatov se je v Bruxellesu pričel 8. kongres Komunistične Partije Belgije.

Češkoslovaški tisk o sestavi nove vlade

Praga, 31. maja. Časopis »Prace«, glasilo češkoslovaških sindikatov, je objavil članek z naslovom »Kakšna bo nova vlada?«, v katerem pravi: Predsednik republike bo povelil mandat za sestavo nove vlade predsedniku Komunistične partije Češkoslovaške Klementu Gottwaldu, ki se bo najprej, kakor v Košicah ob priliki sestave prve vlade, pogajal s predstavniki posameznih strank glede programa vlade, šele nato pa bo obravnaval vprašanje njene sestave. Vlada bo šeg v naprej izvajala pro-

Trumanov zakonski načrt je zadel na splošen odpor ameriške javnosti

Washington, 31. maja. (Tass). Predsednik kongresa industrijskih organizacij CIO Murray je objavil 27. maja besedilo brzojavke, ki je bila namenjena vsem članom ameriškega senata, in v kateri jih poziva, naj odklonijo načrt zakona, ki je predložil Truman. V brzojavi je zakonski načrt označen kot poskus, da se vtihotapi zakon, cigar edini namen je uničiti delavsko gibanje v državi.

Predsednik ameriške federacije dela Green je pisal voditeljem kongresa industrijskih organizacij Karenu, Thomasu in drugim ter ostro obsodil Trumanov predlog. Green je izjavil, da je Trumanov predlog o mobilizaciji delavcev, ki stajkajo v podjetjih, in o postavitvi vladne kontrole enak »proparskemu delu v času fašizma« in da »ameriška federacija dela opozarja kongres in Trumana, naj nujno pazljivo proučita program, predno bo uzakonjen.«

Če bodo ta program izvedli, je nevarnost, da bo Ameriko zajel fašizem. Green je ostro obsodil tudi tako imenovani Kaysov načrt zakona, ki je bil predložen kongresu, in je dejal, da se bo ameriška federacija dela borila do poslednjega diha proti Trumanovim predlogom, ki so naperjeni proti stavkam. Nato pravi, da bi Trumanov program postal vlado na stran privatne industrije proti delavcem. Senator Dawson (Kalifornija) je izjavil, da je Trumanov program bolj diktatorski, kakor si je sploh mogoče misliti in poudaril, da bo Trumanov predlog spremenil ameriške delavce v sužnje.

Dopisnik United Pressa iz Washingtona poroča, da so politični svetovalci, ki so v Trumanovi bližini, izrazili mišljenje, da bo zaradi stališča, ki ga demokratska stranka zavzema proti Trumanu, naletela na težkoče v poslanski zbornici pri volitvah za kongres, ki bodo novembra. Ti krogi izjavljajo, da se Truman s svojimi predlogi nagibuje vedno bolj na desno in so poudarili, da bodo imeli republikanski člani poslanske zbornice, ki so glasovali za Trumanov program pri volitvah velike težave.

Stavka železničarjev na progah družbe Hudson-Manhattan

New York, 31. maja. Reuter poroča, da je na progah družbe Hudson-Manhattan izbruhnila ponovno stavka železničarjev.

Življenje in delo v Sovjetski zvezi

Lenin in elektrifikacija ZSSR

Nedavno je minilo 25 let, odkar je bil potrjen načrt državne komisije za elektrifikacijo Rusije (GOELRO). To daje strokovnjakom za električno energijo pobudo, da se spoujajo izjemnega zanimanja, ki ga je kazal za tehnične vede ustanovitelj sovjetske države Vladimir Ilijič Lenin. On je posvečal veliko pažnjo vsakemu znanstvenemu izsledku, ki je izboljšal življenje ljudskih množic. Ko je angleški kemik William Ramsey predlagal pridobivanje plina iz podzemeljskih skladov premoga, je Vladimir Lenin visoko ocenil to iznajdbo in s tem v zvezi napovedal značilne posledice za razvoj tehnike.

Vprašanja energetike so Lenina vedno zanimala. »Električna energija je mnogo cenejša od parne energije, lahko jo je razporejati in mnogo lažje prevajati na velike razdalje, delo električnih strojev je bolj izenačeno in pravilnejše« — je pisal Lenin leta 1901. v članku »Agrarno vprašanje in kritiko Marxca. Lenin je v prenašanju električne energije na velike razdalje, v postopni elektrifikaciji

P o d o m o v i n i

Tretje zasedanje okrajne skupščine v Kamniku

Na tretjem zasedanju okrajne skupščine v Kamniku smo v celoti kritično pregledali vse naše delo v zadnjih mesecih...

ljudske oblasti ter za tesnejšo povezanost z okrajnim izvršnim odborom...

Razstava slovenskega tiska v Gornjem gradu

Zene iz Gornjega grada so nakupile iz agit-kamiona knjige za ljudsko knjižnico

Kakor smo v maju pred petimi leti v Gornjem gradu stiskali pesti ob proglasu, ki je ukazoval smrt sleherni slovenski tiskani besedi...

in Črnega grabna ter postavitev električnih žag, za obnovo zlatopoljskih vasi...

5. Skupščina poverja OKIO, da do prihodnjega zasedanja s pomočjo strokovnjakov prouči vprašanje napeljav vodovoda v vsem okraju...

6. Skupščina poverja IO, da pošlje nadrejenemu forumu predlog, da se zajame stavi izven zaščite zakona o lovu.

7. Skupščina poverja OKIO, da skupno s kmetijskimi odbori prouči vprašanje paše na planini in napravi načrt...

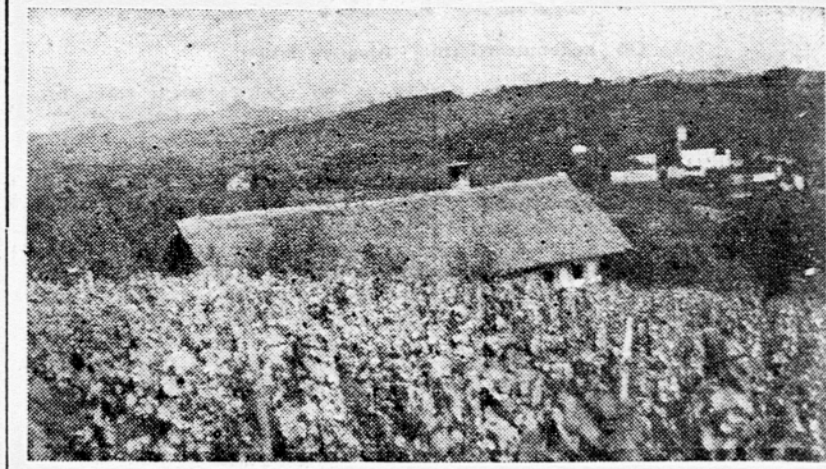
8. Skupščina se obvezuje, da bo z vsimi močmi podprla ustanovitev patronatov za socialne ustanove...

nega tiska, brez naših velikih piscev, tudi ta zemlja, ki jo s tako ljubeznivo občudujemo...

Na razstavi je bilo razmeroma precej knjig razprodanih. Največ so ljudje kupovali Kajuhove pesmi...

Hvala našim vodstvu razstave, da je obiskala našo gornjo Savnjsko dolino...

Obnova in napredek pri Sv. Miklavžu nad Ormožem

Vsako si prijetno oddahne, ko pride mimo ruševin in pogorišče posebeno prizadetega Bolfenka k Sv. Miklavžu...

Tudi Sv. Miklavž je bil lansko pomlad v frontni črti. Prenekateri granatni se je zarila v našo zemljo...

Za hitrejšo obnovo smo ustanovili obnovitveno zadrugo, ki dela v zadovoljstvo vseh članov.

Za hitrejšo obnovo smo ustanovili obnovitveno zadrugo, ki dela v zadovoljstvo vseh članov.

Druga mladinska brigada na varianti pri udovem je prispevala v 13 dneh 1257 delovnih ur.

Druga mladinska brigada, v kateri je 225 mladincev iz vseh okrajev Makedonije...

V prvotnem tekmovalnem sruhu smo v 1616 urah izkopal probitankovski jarek...

laž 22.837 ur, vozniki so delali pri prevozu materiala 2694 ur.

V tednu cest smo popravili cesto od Krčevina do Preske.

Poselva in vinogradi Nemcev, ki jih pri nas ni malo, spadajo večinoma pod vinogradniško zadrugo...

Letos smo imeli že 7 prireditev, trikrat smo igrali Pucove Svet brez sovražstva...

Na stencu beremo o prvotnem tekmovalju, o delu zadruge, tudi kaj slučajnega ali drugega...

USPEH OBNAVLJANJA CEST V MAKEDONJI

Teden za obnovo cest v Makedoniji je končan. S svojo udeležbo je makedonsko ljudstvo pokazalo...

Prvi dan v udarniškem tednu je delalo 25.485 prostovoljcev. Od ponedeljka do petka je delalo vsak dan nad 12.000 prostovoljcev.

Nov razgledni stolp na Boču

Okupatorju ni zadostovalo, da je zasedel naše najlepše kraje in mučil ter pobijal naše ljudstvo.

Po osvoboditvi se je takoj zopet osnovala podružnica planinskega društva in pričela vneto z delom.

Tovariš, ki je bil takrat ob njem, mi je povedal: »Janez je bil junak! Rdečkodaj se zgodi, da joca za padlim komandant brigade...

Čudno težko mi je v duši. Svoboda je. Iz vsakega okna gledajo Andrej, France, Janez in z njimi nesčet drugi padli.

Tako je pisal Janez materi svoje zadnje pismo. Kmalu za tem so se začele po vsej Dolenjski strahovite borbe...

dihi razgledni stolp na Boču. Delo je ob podpori prebivalstva tako napredovalo...

Otvoritev stolpa na Boču je določena za binkoštno nedeljo ter bo združena z manifestacijo za naše planince...

Prvi dan v udarniškem tednu je delalo 25.485 prostovoljcev. Od ponedeljka do petka je delalo vsak dan nad 12.000 prostovoljcev.

Okupatorju ni zadostovalo, da je zasedel naše najlepše kraje in mučil ter pobijal naše ljudstvo.

Po osvoboditvi se je takoj zopet osnovala podružnica planinskega društva in pričela vneto z delom.

Tovariš, ki je bil takrat ob njem, mi je povedal: »Janez je bil junak! Rdečkodaj se zgodi, da joca za padlim komandant brigade...

Čudno težko mi je v duši. Svoboda je. Iz vsakega okna gledajo Andrej, France, Janez in z njimi nesčet drugi padli.

Tako je pisal Janez materi svoje zadnje pismo. Kmalu za tem so se začele po vsej Dolenjski strahovite borbe...

Odlaganje gramoza za odvoz na ceste v okraju Šmarje pri Jelšah

Marija Znidarsič - Marička:

NJENI TRIJE SINOVI

Proti jeseni 1944. leta so domobranci s hudo oboroženimi nemškimi tolparmi povsaj vdrl v Loško dolino.

»Kje imaš sina?« se je drl nad njo mlečnozobni domobranec, kot nad desetletno dekle. »Lepo si jih zredila, lepo...«

Čudna, došep, rznana bolečina ji je stisnila srce. Udarila bi fantalina po ustih, da bi se mu ulila kri in bi mu z njo ved odletela tudi vsa gnovnica iz njegovih ust.

samo dobro besedo. Ne smeš, ti pravim, zakaj strašno bi mi bilo, če bi te ustrelil pred mojim očmi.

Vidiš, dragi Janez, tako je v Loški dolini. Vse noči stanim v temo in prisluškujem.

Dolgo časa je prebiral Janez pismo, ki mu ga je pisala mati, potem pa je poiskal list papirja in napisal odgovor materi.

Na ruševinah požganih in porušeni domov bodo vstali novi domovi, po ni ož in sonca in iz vsakega okna bo sijala svoboda...

pravičen dati to žrtve, če bo potreba. Ne žaluj, mama! Svoboda je prihaja!

Tako je pisal Janez materi svoje zadnje pismo. Kmalu za tem so se začele po vsej Dolenjski strahovite borbe...

**ROGAŠKA
SLATINA**

mednarodno sloveče zdravilišče Jugoslavije. — Otvoritev letne sezone 1. maja 1946.
Indikacije: Bolezni želodca, čreves, jeter, žolca, ledvic, sladkorna bolezen i. dr.
Zdravilni vrelci:
TEMPEL, STYRIA, DONAT.

**SLATINA
RADENCI**

zdravilišče za bolezni srca, ledvic, živcev, želodca, krvi, notranjih žlez. — Sezona od 1. maja dalje.
Znameniti vrelci:
Zdravilni, Kraljev, Gizela z rdečimi srci na etiketi.

**PETANJSKA
SLATINA**

prirodna mineralna voda — bogata na prirodni ogljikovi kislini, zdravstveno deluje na prebavo, in je izvrsten dodatek vinu in sadnim sokom.

**DOBRNA
PRI CELJU**

termalno zdravilišče za ženske bolezni, bolezni mehurja, ledvic, krvotoka, živčevje, protin in revmatizem.

**Bosanske
suhe slive, jabolka
in hruške**

nudi TVRDKA
Jos. Frančič — Zagreb
Ulica Nar. Her. Josipa Kraša broj 2 — (prije Bauerova ulica)

Botri! Botre!

Preko binokostnih praznikov bo atelje odprt ves dan.
Se vladno priporoča
FOTO LEDNIK
ST. VID — LJUBLJANA.

**Tovariši „Kamniško
zasavskega odreda“!**

Prosim za informacije o svojem možu STANKU PETERLINU, ki je bil z nekaterimi zgoraj imenovanimi tovariši v vasi Bukovca pri Vačah 2. jan. 1945. Od tam je izginila vsaka sled za njim. Bil je v sportni obleki, rjavih pumparicah, nosil je kratak siv površnik in rjave škornje na vezalke. Bil je visoke postave, star okrog 40 let.
Sporočite kar veste na naslov Silva Peterlin, Hubadova 3, Ljubljana. — Stroške povrnem.

**STANE UMEK
BRIVSKI MOJSTER**

Njegovi zemski ostanki počivajo neznano kje. Toiaži nas, ker njegova žrtev ni bila zaman.
Celje, 3. junija 1946.
MILA UMEK, žena in sorodstvo

**ALOJZIJE BREZIGAR
VDOVE PO NADUCITELJU**

Pogumno prenašajoč svoje boli je nehalo utripati dobro srce naše vzorne matere, none in tašče
ALOJZIJE BREZIGAR
VDOVE PO NADUCITELJU
Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek 3. junija 1946. z Zal. kapele sv. Nikolaja, na pokopališču k Sv. Križu.
Ljubljana, 1. junija 1946.
ZALUJOČA DRUŽINA BREZIGAR

LILICA

Dotrpela je dne 31. maja v cvetu mladosti naša ljubljena hčerka in sestrica. Vsem znancem in sorodnikom javljamo, da nam je umrla
LILICA
in nas zapustila v nezmerani žalosti. Na njeni zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, dne 2. junija ob 16. uri popoldne, na pokopališču v Škofji Loki.
Škofja Loka, Ljubljana, Verd, 1. junija 1946.
Dr. LEO KOČJAN, oče; LILI KOČJAN roj. MAROLT, mati; MARIJANCA, ANDREJKA, SIMONKA, sestrice — in ostalo sorodstvo.

ZOBOZDRAVNIK

DR. JOZE RANT
ZOPET REDNO ORDINIRA
LJUBLJANA, Tyrševa 15-I
samo za naročene paciente
od 2. do 4. ure — Tel. 33-93

Advokat

Dr. MEJAK ERVIN
ima svojo pisarno
V CELJU, Stanetova 3
(»Beli volc«)

STREŠNIKE, SADR

in drugo stavbno gradivo dobavlja po najugodnejših pogojih
BRAUN RIKARD,
trg. zastopnik
ZAGREB,
Tomislavov trg 3 — Tel. 35-28

**Modro galico
v prosti prodaji**

morete nabaviti po ceni 18.57 din za kg fko vagon Celje, vklj. vse stroške pri vagonem odjemu v podjetju

Cinkarna in Metalna d.d.
Celje

PERZIJSKI ČILIMI

stalno na zalogi vozljani, ročno delo, čista volna, impregnirano proti moljem, vseh velikosti in vzorcev.
Cene nizke.

Prispela je nova zaloga preprog. Sprejemamo preproge v komisijo. Opozorjamo občinstvo, da prodajamo izključno v naših prostorih
DRŽ. TKALNICE

Prodajalna Dalmatinova ulica 13,
Poleg hotela Štrukelj

BRANDY MEDICINAL,
RUM, LIKER, VERMUT,
DŽIN, WHISKY, VODKO
IN DRUGE
ALKOHOLNE PIJACE

proizvaja in prodaja
po normiranih cenah

tvrdka

MILANOVIČ
BEOGRAD
ULICA 7. JULIJA ŠT. 58

GLAVNA UPRAVA DRŽAVNEGA
AVTOBUSNEGA IN PREVOZNI-
SKEGA PODJETJA SLOVENIJE
v Ljubljani, Cankarjeva cesta št. 5
(bivša Aleksandrova cesta)

potrebuje dva izvežbana

**KNJIGOVODJA -
BILANCISTA**

Reflektanti naj se javijo med uradnimi urami v personalnem odseku gornjega podjetja. — Iz pisarne personalnega odseka DAPPS-a

FILMSKO PODJETJE FLEJ — DIREKCIJA ZA SLOVENIJO

SPOROČA, DA JE S 1. JUNIJEM ZOPET ODPRT

LETNI KINO TIVOLI

VSTOPNINA ENOTNA DIN 15.—

ZA ORGANIZIRANE SKUPINE MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ
DIN 10.—

PREDSTAVE OB 20. IN 22. URI

RADIOAPARATE

vseh vrst po maksimiranih cenah
prodaja Radiocentrala A. Tassoti —
Zagreb, tel. 41-26, Ilica 146, lokal.

ARDIE MOTORJE

generalno popravilja,
lakira in prenavlja,
mehanična delavnica

J. Praprotnik,

DOMŽALE

MAVEC

v prosti prodaji

štukaturni, za modeliranje, alabastrski beli — dobavlja vsako količino brez nakaznic po ceni 246.— din za 100 kg vključno prometni davek, franko skladišče, pakirano v papirnatih vrečah po 40 kg; cena vreči 8.15 din za komad

»JUGOSADRA«

BEOGRAD, Prizrenska ul. 9
Telefon 30-591

Likvidatorja

tvrdke A. Pauschin,

trgovine s steklom in porcelanom,
Ljubljana — Wolfova ulica 6 — ter

tvrdke Julij Klein,

trgovine s steklom in porcelanom,
pozivata upnike, da v roku meseca dni od dneva objave, prijavijo svoje terjatve v pisarni tvrdke A. Pauschin, Wolfova 4 in Franciškaška ulica 8, Wolfova ulica 6.

Neprijavljene terjatve se bodo po tem roku smatrale za ugasle.

Največja izbera PREPROG

Originalni perzerji: Tebris, Buhara, Turbat, Afgan itd.
v novo odprti trgovini

„Domači i perzijski čilimi“
ZAGREB — TRG REPUBLIKE 15.

Elektropodjetje E. Vrbnjak

se zahvaljuje svojim strankam za izkazano zaupanje in se priporoča za nedaljnja dela.

LJUTOMER

Matej Bor: PESMI

Borova pesem je v mraku
ponižanja šla od ust do ust,
vžigala vero, vnela borbencet.

PRAVKAR SO IZŠLE

BOROVE PESMI

v krasotni izdaji z desetimi izvornimi ilustracijami Fr. Miheliča na finem papirju. — 125 strani, broširana din 105.—, vezana din 125.—.

SLOVENSKI KNJIŽNI ZAVOD V LJUBLJANI
PRED SKOFIJO ŠTEV. 5 WOLFOVA ULICA ŠTEV. 7
IN NJEGOVE PODRUŽNICE

Zahvala

Vsem, ki ste se spomnili
moje ljube mame

Marije Bergant

za časa njene dolgoletne bolezni in ki ste kakor koli počastili njen spomin — moja iskrena zahvala!

Maša zadušnica se bo brala v franciškaški cerkvi 11. t. m. ob 1/8. zjutraj pri oltarju Marije Pomagaj.

Ljubljana, 1. junija 1946.

ALBINA GUZELJEVA

RAZMNOŽEVANJA, PREPISE, PREVODE, PROŠNJE, POSREDOVANJA

izvršuje najhitreje in najsolidneje

SERVIS BIRO

Franciškaška ulica 3 Telef. 21-09

Cent. stranke obveščam, da je s 1. junijem odprto od 8.—14. ure ob petkih pa od 8.—12. ure in od 14.—18. ure.

Ludvik Gerkmán

Izdelovalnica vate
Hrenova 8.

**Evropski cirkus
„Olympia“**

na turneji po Jugoslaviji
gostuje te dni

V MARIBORU

na starem pokopališču ob
»LJUDSKEM VRTU«.

Svečana otvoritvena predstava je bila 1. junija ob 18. in ob pol 21. uri. — Ob nedeljah in praznikih 3 predstave, prva ob pol 16., druga ob 18. in tretja ob pol 21. uri. — Vstopnice v prodaji na blagajni cirkusa.

Uprava cirkusa »Olympia«.

Poziv upnikom

Po odločbi ministrstva za trgovino in preskrbo IV. št. 326/2 z dne 26. aprila 1946 je tvrdka I. C. Mayer, manufakturna trgovina, Ljubljana, Wolfova 1, prešla v likvidacijo.

Pozivajo se vsi upniki in dolžniki tvrdke, da v roku enega meseca prijavijo svoje terjatve in dolgove na naslov Wolfova ulica 1-IV. Neprijavljene pravice se kasneje ne bodo priznale.

Ljubljana 31. maja 1946.

LIKVIDATORJI

**PODRUŽNICA ESZDN pri ministrstvu za
trgovino in preskrbo in državno gostinstvo
podjetje Slovenije „TURIST - HOTEL“**

ODPRETA

ob priliki prevzema največjih hotelskih obratov po državnem gostinskem podjetju »TURIST-HOTELU«

na Bledu 8. in 9. junija

BLEJSKO SEZONO

Z GESLOM:

BLED NAJSIRSIM LJUDSKIM MNOŽICAM

PRIPREDITVE V PROSTORIH KAZINE, KAVARNE TOPLICE TER HOTELOV TOPLICE IN JALOVEC (JEKLER)

S SLEDECIH PROGRAMOM:

DNE 8. JUNIJA:

ob 19. uri: Sprejem gostov.
ob 20. uri: Promenadni koncert orkestra Doma Armije;
ob 21. uri: Otvoritveni program v Kazinu. — Nastopajo solisti ljubljanske opere, člani in revijalni orkester Radia Ljubljane, simfonični orkester Doma Armije;
ob 23. uri: Blejska noč — bengalična razsvetljava — vožnja po jezeru — koncert godbe ESZDN.

V vseh prostorih prosta zabava s plesom

DNE 9. JUNIJA:

ob 9. uri: Koncert v parku. Igra godba ESZDN in orkester Doma Armije.

IZLETI V NAJBЛИŽJO OKOLICO

ob 15. uri: V Bohinju ob jezeru koncert godbe ESZDN.

Posebni vlaki bodo vozili iz Maribora, Zidanega mosta in Ljubljane. Odhod posebnih vlakov iz navedenih krajev, ostalih postajališč in morebitne spremembe bomo javili v teku tedna v dnevnem tisku. Prijave sprejema Putnik v Ljubljani in Mariboru.

Pozivamo lesne industrialce in trgovce

KI BI HOTELI POSTATI STA LNI DOBAVITELJI

da nam ponudijo svoje zaloge rezanega in tesanega lesa, po možnosti specifičirano po dimenzijah in kakovosti, s navedbo najnižje cene.

Ponudbe poslati za lesne trgovce, na

Udruženje trgovca za grad Zagreb, te kotareve Zagreb i Dugoselo, Zagreb, Maruličev trg 16/1.

„SUVOBOR“

TRGOVINA Z LESOM IN GRADBENIM MATERIALOM,
BEOGRAD, 29. NOVEMBAR — POMOŽNA PISARNA
GAJEVA 8 (DUKICEV BLOK) KUPUJE VSE VRSTE
GRADBENI LES: KAKOR DESKE, TESANE TRAME,
LATE, LADJSKI POD, MECESNOV, BOROV IN LIPOV
LES. PLACAMO PO PREDLOŽITVI DUPLIKATA TOVOR-
NEGA LISTA PRI DENARNEM ZAVODU ZA SLOVENIJO
V LJUBLJANI ALI V NAŠI POMOŽNI PISARNI GAJEVA 8

VII. in VIII. zvezek**Ruskega tečaja**

je izšel. Vsi naročniki izven Ljubljane, ki so že plačali naročnino, ga bodo prejeli te dni po pošti.

Zamudnike prosimo, da naročnino za vse prejete zvezke, poravnajo takoj, da ga moremo tudi njim poslati. Ljubljanski naročniki pa ga lahko dvignejo osebno v upravi »Slovenskega poročevalca«.

Higienski inštitut Komiteja za zaščito ljudskega zdravja
pri vladi FLRJ

NATEČAJ

ZA SPREJEM ZDRAVNIKOV V SLUŽBO HIGIENSKEGA ZAVODA
Higienski inštitut Komiteja za zaščito ljudskega zdravja pri vladi FLRJ razpisuje s tem natečaj za sprejem štirih zdravnikov, in sicer:

- 1 zdravnik za higieno šolske in predšolske dobe,
- 1 zdravnik za higieno dela,
- 1 zdravnik za splošno higieno,
- 1 zdravnik za higieno vasi in naselij.

Tega natečaja se lahko udeleže tudi arhitekti, ki so se specializirali za to področje higieno.

Zdravniki, ki se želijo udeležiti natečaja, naj vložijo svoje prošnje do 1. julija 1946. Prošnje je nasloviti na Osební oddelek Komiteja za zaščito ljudskega zdravja pri vladi FLRJ, Buljar Jugoslovanske armije št. 16.

Prošnji, ki naj bo kolekovana s kolekom za 10.— din, morajo biti priloženi dokazi:

da ima prošilec aktivno in pasivno volilno pravico; rojstni list, zdravniška diploma, listina o državljanstvu in spričevalo o dosedanjem zdravniškem službovanju.

Razpisana natečaja se udeležijo lahko vsi zdravniki, ki so državljani FLRJ, prvenstvo imajo zdravniški-higieniki ali pa zdravniki, ki so prebili najmanj pet let v higieni službi pred vojno.

Plača bo določena po Uredbi o imenovanju, napredovanju in upokojitvi uslužbencev zvezne državne uprave.

Iz Personalnega oddelka Komiteja za zaščito ljudskega zdravja pri vladi FLRJ št. 1043.

**Blagovna centrala nabavnih in prodajnih zadrug, z. z. o. j.
v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/1.**

prosi vsa proizvajalna podjetja, da pošljejo svoje ponudbe, po možnosti tudi vzorce za blago, ki ga izdelujejo. — Blagovna centrala bo posredovala to blago svojim članicam.

Vse članice Blagovne centrale — nabavne in prodajne zadruge v podeželju — naj organizirajo odkup in zbiranje pridelkov, ki jih bomo posredovali našim mestom in industrijskim krajem.

Blagovna centrala posluje v sledečih odselkih:

KONZUMNI ODSEK, TYRŠEVA CESTA ŠT. 29

KMETIJSKO VNOVCEVALNI,

KMETIJSKO NABAVLJALNI,

NOVI TRG ŠT. 3

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA LJUBLJANA

Ima na razpolago sledeča prosta mesta:

Pri obnovi naše živinoreje so nam potrebni 3 hiški, ki imajo veselje do kmetičev dela in živali.

Naši obrtniki potrebujejo za obnovo naše industrije in gospodarstva 1 čelavčar, 1 kovar, 1 orodnega ključavničarja.

Za napravo opreme in lesnih izdelkov potrebujejo 2 mizarja in 3 sodarje.

Za gradnjo ceste Ljubljana-Jezica in Ljubljana-Vrhnika potrebujejo 50 delavcev težakov in 2 tesarja. Stanovanje in hrana preskrbljena.

Nadalje potrebujejo 1 strojna tehničar in 1 črkošlikarja.

Službo iščejo

PEVOVODJA z dolgoletno prakso, dober pianist, zmogel tudi orgljanja, želi primerno službo. Naslov v Javni borzi dela.

DEKLE 15 let staro, zdravo, pridno in pošteno, bi se rado izučilo kakšne dobre obrti, najraje za šiviljo. Naslov v Javni borzi dela.

TRGOVSKI POMOCNIK, star 26 let, vajen dela, pošten, specializiran v specialno-kolonialni stroki, spreten tudi v gostinstski obrti, išče primerno zaposlitev v zadrugi, skladišču, gostilni ali podobno. Grem tudi na delo. Ponudbe pošlji na Javno borzo dela pod »Pomočnik«.

SLUŽBO BRUSARJA NA VEČJI ŽAGI iščem. Ponudbe na upravo »Sl. poroč.«. Maribor, pod »Večja žaga«.

DEKORATIVNI SLIKAR, sposoben galanterijskih osnutkov in reklamnega slikanja, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošlji na Javno borzo dela pod »Slikar«.

FANT s KMETIJSKO SOLO, vešč vseh kmetijsko-gospodarskih del, išče službo. Naslov v Javni borzi dela.

Službo dobe

ZAGARJA srednjih let za venecijanko, ki je vešč popraviljanja, potrebujem takoj. Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«.

NABAVNA IN PRODAJNA ZADRUGA v MOZIRJU potrebuje nujno, za takojšen nastop službe, energičnega in sposobnega upravnika ter knjigovodjo-bilancista.

KUHARICO, ki opravlja tudi druga hišna dela, sprejemam takoj. Plača in hrana dobra. Naslov v Javni borzi dela.

SLIKARSKEGA IN PLESARSKEGA POMOCNIKA išče za takoj Marijan, Ježek, star, Trzin.

KOVAR, kateri je nekoliko zmogel samo stojnega dela, sprejme v stalno službo, eventualno se sprejme tudi tak, ki bi delal v prostih urah. Zaželen je, da ima nekaj svojega orodja. Ponudbe na »Sl. poroč.« v Kranju pod »Ugodna prilika, delo enostavno«.

Vajenci

VAJENKA sprejme Košak, slikar in plesar, Gorupova 4.

TVOJ DEZNIK je potreben popravila. Trgovina Mikuš, Ljubljana, Mestni trg št. 15.

Zaslugek

SIVILJO sprejemam na dom. Plačam dobro. Naslov v ogl. odd. »Sl. por.«.

Prodaj

CISTOKRVNI REŠASTI ISTRSKI BRAKI, stari po šest tednov, vrhni junija naprodaj. Parna Podgora, Srednja, 11.502-5

JARMENIK PINI & KAY premer 60 SM in železna cirkularka za žago naprodaj. Cena ali obroč. Poljanjska dolina, K r a u s, Kralja Tomislava 2/II, Varazdin, 11.950-5

ELEKTRONEKI in radijski material vsake vrste prodam. Fras Kamilo, Gajeva 9, vrata 4.

PRODAM AVTO Ilmužno Praga, piccolo, 4 cilindri, reparacija in lakiranje izvršeni pred mesecem. Cena ugodna. Vrakati: Franjo Leskovec, Zagreb, Nikoličeva 4, dvorišče, telefon št. 95-81 ali 06-35.

RADIOAPARATI IN POPRAVILA Karlovec, Dvorkova 8.

3 VOZE STELJE prodam. Franc Cgrin, Zr. Hrušica 11.

TOČILNO MIZO, dobro ohranjeno, prodam. Tržaška 54.

OROHOVO OPRAVO, novo, finančno, ugodno prodam. Vrzdence 3, pošta Horjul, 12.180-5

PLUG espalnik-okopalnik za oranje krompirja, popolnoma nov, znamke »Juvavica«, prodam. Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«.

RADIOAPARATE najboljših svetovnih tovarn »Blaupunkt«, »Telefunken«, »Minaerva«, »Graetz« itd. prodaja »Nova Tehnika«, Zagreb, Zvonimirova ulica št. 11A.

ZENSKI LETNI PLAŠČ, predvojno blago, črn, zelo dobro ohranjen, za srednje slihejšjo postavu, naprodaj. Ogl. v trgovini Vrtičnik, Tržaška 19, 12.235-5

ELEKTRICNI APARATI za ločenje parketov, nov, 220 V s tremi rezervnimi ščetkami, naprodaj. Ponudbe sprejema ogl. odd. »Sl. poroč.« pod značko »Elektrolux«.

RADIO APARAT, 4cevn, s magničnim pesom, moderne oblike, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Sl. por.«.

RADIO »Grätz« 4+1 prodam po nizki ceni. Lepa oblika, čist glas. Na ogled v soboto in nedeljo, Krakovski nasip 26, prtiličje levo.

KUHINSKO OPRAVO z dvodelno kredenco prodam za 5800 din ali deske. Omejk Vinko, mizar, Mengoš 56, 12.338-5

FUH PERJE prodajamo. Trgovina »Juhjanec«, Francišanska ulica št. 8 P 15

ZREBICO lipičansko in šletno kobilo prodam oziroma zamenjam za seno, vino ali drva. Babnik, Tomačevci 12, Ljubljana, 12.560-5

PISALNIH STROJEV pisarniških in portabilnih, samo dobre znamke imam nekaj komadov naprodaj. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12.

RABLJEN ZAPRAVLJIVCEK prodam. Tomačevci 56.

OBLEKO, sivo, novo, predvojno blago, prodam. Rimske ceste št. 2/III, vrata št. 20.

SPORTNI VOZIČEK in plinski štedilnik naprodaj. Ogl. v trgovini »Slovenski poroč.«.

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prodam, št. beriška 6.

2 VERIZICI S KRIZCEM, lepi, za birno, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Sl. poročevalca«.

SLADKORNO PESO, sadike po nizki ceni prodam. Jurčkova 25.

PROPYLEN-WELTGESCHICHTE prodam. Ogl. od 10-12. ure. Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«.

RADIO »Blaupunkt«, lepe oblike prodam. Šmartinska cesta 14, prtiličje, 12.435-5

ZENSKO KOLO, športno, novo, znamke »Zenith«, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Sl. poročevalca«.

RADIO mali »Hornophone«, tipa 1038, »Anerblich« prodam. Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«.

BIRMANSKO DARILO, zlato zapestno oro in zlate uhane prodam. Bricl. Celovška cesta 72 I.

DVE HARMONIKI, kromatično in diatonično, skoraj novi, zelo poceni prodam. Opekarska c. 41, prtil. desno, 12.238-5

SPORTNI VOZIČEK, predvojni, prodam. Slaničeva 2/II.

SPALNICO, vezano, v imitaciji orehove korenine prodam. Ciril Habicht, mizarstvo, Ljubljana, Trigaška 6.

GLOBOK VOZIČEK, nov, znamke »Anerblich«, 4cevn, 4+1, 220 V, 2 ure, Dolgarska 11/III, Anep, 12.435-5

MOŠKE ČEVLJE, nizke, elegantne st. 43 ter moško obleko, dobro ohranjeno prodam. Kaiser, Bistweisova cesta 15, prtiličje, 12.431-5

DVE MOŠKI OBLEKI in zimski plašč, dobro ohranjeno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Sl. poroč.«.

IZMENAČNA ORODJA ZA 7-9 letne dečke, 1 par sandal in nizke čevlje st. 35 prodam. »Gogovodna c. 11 I, 12.429-5

»ADIO »Hornophone«, v skoraj novem stanju, prodam. Ogl. v »Mikrosvet« c. 4, Kustulna pri Starotanu, 12.426-5

NAVNI SERVISI za 6 oseb, nov, poceni prodam. Naslov v ogl. oddelku »Sl. poročevalca«.

KRASEN HLETNIK ZREBEC (lažji), domače reje, sposoben za vsako delo in jahanje, naprodaj za 25.000 din. Habjanec, Lepa njava, Mozirje, 12.295-5

JAVNA DRAŽABA najdenih in nedvigljivih gaderbenih premetov, bo dne 4. in 5. junija, od 8. ure dalje na postaji Ljubljana-glav. kolodvor, 12.429-5

ZENSKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v ogl. oddelku »Slovenskega poročevalca«.

TRICIKEL, malo rabljen, prodaja »Slovenski poroč.«, nove gume! A. Smole, Kotnikova 13 I.

LEICA »OVEČEVALNIK Pocomat prodam. Naslov v ogl. odd. »Sl. poroč.«.

KOMISIJSKA TRGOVINA Hinko Prizvek, Sv. Petra nasip 29, pri Zmajskem mostu, telefon št. 44-43, prodaja: sivalne stroje, električni ročni vrtni stroj AEG 220 voltov, 360 obratov na minuto, vrtna ni vrtni stroj, porušiliva in pisarniške pisalne stroje, radioaparate, harmonike, klavirske, diatonične in otroške, kitare, citre, gosli, gramofoni s ploščami, sajonski gramofoni, likalniki, na ogled, skornje, kristalne in druge korače, jelenje rogove, tomboje, preproge, odeje, posteljna pregrinjala, prt, otroške, ženske in moške obleke in plašče, birmanške obleke, zapestne in žepne ure, čajne mizice za vrt, zložljivi poljsko posteljo, budilke, železno ručno blagajno, železno blagajno za vžidati, avtomatski aparat za sifon in steklenice, petrolejke, šauje, ornato, bolniške nočne posode, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljnogledje in fotoparate, buslo, usnjene kovčge, fantovski in moško kolo, liker servise, železne in plinske konzerve, kromatni, havanje sadija, kuhinjske tehnične, mandolino in 1. brat, stroj za križni vboj-ljaj, masivno hrastovo kartotечно omaro, karbidovno, spajkalo na bencin, stroj za salamo, čala, moške pešice, medeninate moznarje, računalo, plinsko pecico in kunsainke, daljn